

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego
wraz z dodatkiem porannym:
W Warszawie: rocznie
rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50,
kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesię-
cznie kop. 75.
Za odnośnienie do domu dopłaca
się miesięcznie kop. 5.
**Na prowincji i w Cesar-
stwie:** rocznie rs. 12, półrocznie
rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesię-
cznie rs. 1.
Za granicą: miesięcznie
rs. 1 kop. 50.
Numer pojedynczy bez doda-
tku kop. 5; dodatek poranny
kop. 3.

KURJER WARSZAWSKI.

wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta zrana, a nadto wychodzą
stałe w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SIEDMDZIESIĄTY DRUGI.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor *Kurjera Warszawskiego* codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej
wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej po południu.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji nr. 268. — Telefon Administr. 517
W Łodzi kantor własny, Piotrkowska 7/281, telefonu nr. 313.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz
garmontowy albo jego miejsce
pierwszy raz 25 kop., każdy na-
stępny raz kop. 20.
Nekrologja: za wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za
jeden wiersz petiowy albo jego
miejsce pierwszy raz 10 kop.,
każdy następny raz 8 kop.
Małe ogłoszenia za jeden wy-
raz po 2 kop. każdy raz, ogłosze-
nie minimum 20 kop.
Nadesłano: za jeden wiersz
garmontowy 13. 1.
Ogłoszenia do *Kurjera* przy-
jmuje także **Biuro Bajohmana i**
Freudlera, ulica Senatorska.

— Jutro, o godz. 8-ej zrana, w kościele N. Panny Ma-
rii na Nowem-Mieście odprawiona będzie w kaplicy Ma-
tki Bożkiej uroczysta wotywa.

— Jutro, o godz. 9-ej zrana, w kościele Przemienie-
nia Pańskiego (po-kapucyńskim) przed ołtarzem N. Panny
Marii odprawiona będzie solenna wotywa.

— W kościele św. Jacka (po-dominikańskim) jutro,
o godz. 7-ej zrana, odprawiona zostanie przed ołtarzem
Materki Bożej Różańcowej uroczysta wotywa na intencję
braci i sióstr bractwa Różańca św.

— Jutro, o godz. 9 1/2 zrana, w kaplicy Niepokalanego
Poczęcia N. Panny Marii w kościele archikatedralnym
św. Jana, odprawiona będzie solenna wotywa na intencję
członków bractwa archikonfraternji literackiej.

— W kościele św. Anny (po-bernardyńskim) jutro po
nieszporach wystawiony zostanie N. Sakrament w mon-
strancji, poczem odśpiewana będzie litanja o Sercu N.
Panny Marii przed wielkim ołtarzem, w końcu zebrani
otrzymają błogosławieństwo kapłańskie.

— Jutro w kościele św. Ducha (po-paulińskim) odpra-
wione będzie całodzienne nabożeństwo odpustowe z nieu-
stannem wystawieniem N. Sakramentu, kazaniami i proce-
sjami ku uczczeniu św. Agnieszki, panny i męczenniczki,
patronki bractwa panieńskiego, przy tymże kościele ist-
niejącego. Wotywa przed ołtarzem Matriki Bożkiej Cze-
stochowskiej wyjdzie o godz. 10-ej zrana, suma o 11-ej,
zaś nieszpory z kazaniem o 4-ej po południu.

— Z dniem jutrzejszym w tymże kościele rozpoczyna
się nowenna dla przygotowania wiernych do godnego ob-
chodzenia uroczystości „gromnic”, czyli Oczyszczenia N.
Panny Marii. Z tego powodu codziennie, przez dni dzie-
więć, o godz. 9-ej zrana, po wotywie, jaka tam o tej po-
rze bywa odprawiana ku czci Matriki Bożkiej Cze-
stochowskiej, kapłan wraz z zebranymi odprawiać będzie przepi-
sane modlitwy.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Urzędownie zaprzeczono w Wiedniu wiadomości,
że wdowa po arcyksięciu Rudolffie, arcyksiężna Ste-
fania, zamysła wstąpić w powtórne związki małżeń-
skie z księciem Miguelem Braganzą. Ponieważ je-
dnak urzędownie zaprzecza się z zasady każdej nie
w porę ujawnionej prawdzie, ponieważ dziennik tak

znakomicie informowany, jak *Neue freie Presse*, nie
popelnilby kłamliwej niedyskrecji, gdyby na dnie
pogłosek nie tkwił pierwiastek prawdziwy; warto
jest rozejrzeć się w okolicznościach i osobach.

Książę Miguel de Braganza jest bratem rodzonym
arcyksiężny Marii-Teresy, żony arcyksięcia Karola-
Ludwika. Liczy on lat 39, posiada stopień podpuł-
kownika w siódmym pułku huzarów austriackich.
Był ożeniony po raz pierwszy z księżniczką Elżbietą
Thurn-Taxis i jest od r. 1881-go wdowcem. Arcy-
księżna Stefania liczy lat 27. Zauważono od dłuż-
szego czasu niezmiernie tkliwe i serdeczne zbliżenie
się arcyksiężny-wdowy do rodziny arcyksięcia
Karola-Ludwika, a zwłaszcza do jego żony Marii-
Teresy; zapisano, że Stefania w ostatniej swej po-
droży do Monachium zatrzymała się dłuższy czas
w Regensburgu i spędziła go w towarzystwie księcia
Mignela, którego troje dzieci chowa się w domu księ-
stwa Thurn-Taxis.

W Monachium, kędy stroniąca od czasu żaloby
swej przed wielkim ceremonjałem arcyksiężna-wdo-
wa zamieszkała tym razem w pałacu księcia rejeta
bawarskiego Luitpolda i z wyjątkowymi honorami
była przyjmowana, wydano nawet ku czci jej w osta-
tnią niedzielę wielki obiad dworski, którego by z pe-
wnością w zwyczajnych warunkach nie przyjęła. To
też w stolicy bawarskiej powszechnie o projektach
małżeńskich mówią, podobnie jak w sferach dwor-
skich i przydworskich Wiednia. Tutaj dodać należy
na wszelki wypadek, że książę Miguel posiada
dwóch synów: Miguela (ur. 1878-go r.) i Franciszka-
Józefa (1879-go r.), tudzież córkę, Marię-Teresę
(1881-go r.).

Projekt prawa szkolnego, wniesiony w d. 15-ym
b. m. w sejmie pruskim przez ministra oświaty, hr.
Zedlitz-Trütschlera, wywołał wszystkie złe duchy
fałszywego liberalizmu na zawzięty harc opozycyjny
przeciw wskrzeszeniu w Pruszech „szkoły wyznani-
owej”, przeciw dopuszczeniu duchowieństwa do egza-
minowania nauczycieli ludowych, przeciw uprawnie-
niu szkół prywatnych i t. d. Stanowisko ministra i
jego projektu określone jest wszakże jasno w arty-
kule 24-ym konstytucji pruskiej z r. 1850-go, który
powiada: „Przy organizacji publicznych szkół ludo-

wych uwzględniać należy, o ile możliwości (möglichst)
stosunki wyznaniowe”. P. minister wie przeto, na
co się powoływać, ma za sobą konkretne postanowie-
nie konstytucyjne i dopóki konstytucja pruska obo-
wiązuje, ma obowiązek ścisłego jej wykonywania. Że
pp. Falk i Gossler w chwili radykalnego rozcietrze-
wienia się liberalizmu europejskiego podeptali kon-
stytucję, usunęli na bok wyrażne jej wskazówki i
nadali szkole ludowej charakter bezwzględnie świe-
cko państwowy, lekceważąc etyczną wartość wych-
wawczą pierwiastku religijnego i zaledwie tolerując
w szkole początkowej, religję jako przedmiot interes-
jący, ztąd nie wynika konsekwencja, aby każdy z ko-
lei minister pruski miał prawo żyć w rozbracie z obo-
wiązującą konstytucją państwową.

To też organy opozycyjne, zarówno wolnokonser-
watywne *Post*, jak narodowoliberalna *Nationalzeitung*,
żądają ni mniej ni więcej, jak zmiany konstytucji
lub takiego interpretowania jej artykułu 24-go, które
licowałoby z duchem końca, nie środka XIX-go wie-
ku. Ta ostatnia propozycja jest wysoce fantazyjna.
Wyraz „möglichst”, użyty w konstytucji, nie należy
do dwuznacznych, chyba że się chce jasny sens jego
tendencyjnie wyrzucić za okno i zastąpić mironką
własnej wyobraźni. Opozycyjna prasa powiada, że
prawodawca z r. 1850-go wyrazem „möglichst” do-
puszczał szkołę wyznaniową, „o ile na to okoliczno-
ści dozwolą”; ponieważ zaś obecnie okoliczności cywili-
zacyjne na powiązanie choćby najluźniejsze szkoły
z kościołem nie zezwalają, ergo — projekt hr. Ze-
dlitza sprzeciwia się literze i duchowi konstytucji!
Rozumowanie zaiste pomnikowe. Czyżby istotnie li-
beralizm pruski nie znał o tyle historii własnego
narodu, aby nie wiedział, w jakich warunkach
powstawała konstytucja z r. 1850-go i że użyty
w niej wyraz „möglichst” na wręcz przeciwnych
oparty był premisach, że liczył on się z pewnością
śnadniej z każdym innem widzeniem rzeczy, aniżeli
z tem, które wyobraża stroniectwo, żądające bez-
względnej rozbratu pomiędzy nauką elementarną
a żywiołem religijnym.

Niezmiernej doniosłości dla przyszłego rozwoju
rzeczypospolitej francuskiej jest ogłoszone w tam-
tejszej prasie katolickiej pismo arcybiskupów: Pary-

Listy do Redaktora.

II.

Szanowny Redaktorze! W pierwszym moim liście
Przyrzekłem ci, zanadto może zamasyście,
Wskazać drogi, jakimi życie ludzkie płynie,
Tu u nas, w galicyjskiej urocznej krainie.
Przyrzekłem ci i jestem w niej małym kłopotem;
Bo skorom się zagłębił w tej milej robocie,
Ujrzałem tyle ścieżek i w lewo i w prawo,
Wijących się, niknących, zarośniętych trawą,
Krzywych, ślizkich, idących stromo po pod górę,
Bagnistych, prowadzących w przepaście ponure,
Ze choćbym chciał rzecz dotknąć jaknajdelikatniej,
Sam nie wiem, jak potrafię wybrnąć z owej matni;
Tem bardziej, że jak grzeczny gospodarz w swym
[domu,

Nie chciałbym żadną miarą ubliżyć nikomu.
Zaraz na sam początek mam trudność nielada,
Mianowicie pytanie, jaką mi wypada
Grupę społeczną u nas postawić na czele?
I ta warta niemało i ta warta wiele...
Gdy jednak sprawę ubić raz jakoś potrzeba,
Więc odwagi i napróżd! Wzywam łaski Nieba,
I zaczynam od żydów. W przestrzeni i czasie,
Któż odmówi pierwszeństwa tej wspaniałej rasie?
Ona to, wywiesiwszy na czarnym sztandarze —
Guldenu — ponieważ ludzkości ołtarze,
Wlepią w jego potęgę zachwycone oczy,
I raz wytkniętą drogą — konsekwentnie kroczą.

To też geniusz jej złoty wpośród nas się pełni,
I wszystkich nas zagania do swojej kieszeni.
Po żydach, pierwsze miejsce zajmują księżęta,
Hrabiowie, baronowie i inne panietta,
Tak zwana magnaterja i arystokracja.
Ta, że u nas istnieje, jest kompletna racja;
Bo któżby bez niej dzierzył honory i władzę?
Gdy się kiedy jakiego statysty poradzę,
Wyjaśnię ci to lepiej; a zaś teraz trzeci,
Wielki społeczny odłam niechaj nam zaświeci,
A mianowicie szlachta na roli osiadła.
Tej jeszcze przed oczyma majająca widziadła
Dawno minionej chwały i dawnej potęgi,
Lecz z uwagi, że los jej ciągle sprawia ciężki,
I że śmiać się z niedoli jest poniekąd zbrodnią,
Podzielę ją na wschodnią tylko i zachodnią;
Czyli nomenklatura mówiąc polityków,
Na miłych Podolaków i pięknych Stańczyków.
Jedni i drudzy żywią osobiste cele,
Tylko temperamentem różnią się o wiele.
Bo kiedy Stańczyk chadza mleczkiem i kabałą,
Podole dużo gada, ale robi mało.
Wyjątki są — lecz giną wraz z pracą ofiarną,
Jak w wymłóconych kłoscach zabłąkane ziarno;
Lub mleczą, nie chcąc piersi dawać na szarpanie.
Po szlachcie następują sławetni mieszczanie,
Ci, jak to sami twierdzą, wyrosli nad tłumy;
Są pełni pysznej buty, ambicji i dumy,
Zresztą po co tu wiele gadać — są sławetni.
A że ja ich wielkości, choć mi głowę zetnij,
Nie widzę — to nie racja. Muszą być miedreami,
Tacy, co o mądrości swojej krzyczą sami.
Piątą grupą, przez wszystkich wielce ukochaną,
Jest lud; o nim radzimy w dzień, w noc, wieczór, rano...

Lecz mu dotąd to nasze opiekuńcze skrzydło,
Tyle co umarłemu pomaga każdidło.
Te pięć ras ludzkich, siebie miłujących srodze,
Żyje sobie w Galicji, jako groch przy drodze;
Boć i żydów i hrabiów można po trochu,
Ex re'skubania u nas porównać do grochu.
Lecz o skubaniu potem; bo mi się wydaje,
Żem nie dość jeszcze jasno skreślił obyczaje,
To jest charakter ludzkiej, galicyjskiej rzeszy;
Co mnie, rzecz naturalna, niekoniecznie cieszy.
Ale, jakby tu jaśniej? Ten nasz ukochany
Rodzaj ludzki ma takie typy i odmiany,
Gatunki, podgatunki, gromady, rodziny...
Że ażeby uniknąć zbytniej gmatwaniny,
Na zdrowy sens w poezji godzącej zdradziecko,
Spróbuję się zabawić tak, jak małe dziecko:
Czy ty znasz kalejdoskop? Jest to rodzaj rury,
W której lada strzęp kształtne przybiera kontury,
I nie jedną ci bajkę sam o sobie powie.
Weźmy więc ową rurę i w nią ludzkie mrowie
Wspawwszy, zamieszane doskonale razem,
Zatrzymajmy się chwilę przed każdym obrazem.
Będzie to, w każdym razie, małą zabawą,
Cokolwiek za ogólną może i jaskrawą...
Lecz właśnie mi nie chodzi dzisiaj o szczegóły,
Tylko o to niejako do dalszej fabuły.
Owo patrzmy: rój ludzkich przesuwają się twarze,
Wśród gładów i przepaści; — to młodzi i starzy.
Ci wzrok błędny wlepią w szczyty stromej skały,
Gdzie w mgłach spowite drzewia blade ideały,
Tamtych myśl rwie się napróżd; a z ócz im wзира
Dreżąc młode serca — dewiza — karjera.
Každy z nich pełza, służy, kłania się i skacze...
Kilku leży na ziemi — inzyteli łpaczej!

za, Lugdunum, Reims, Tuluzy i Rennes, a wzywając katolików francuskich do pogodzenia się z legalnie istniejącą republikańską formą rządu we Francji, do należytego poszanowania prawa i władzy, a przestrzegania tylko, ażeby to prawo i ta władza nie naruszały interesów i praw kościoła. Pismo to rozwija życzenia, złożone przez Leona XIII-go w liście, wystosowanym do arcybiskupa paryskiego, msgr. Richarda, z wyraźnym zaleceniem zakomunikowania go wszystkim biskupom francuskim.

Kampanja przeto, rozpoczęta przez arcybiskupa z Aix, msgr. Gouthe-Soularda, skutkiem wyższej woli Watykanu, której echem były już pamiętne wystąpienia kardynała Lavigerie przed dwoma laty, bierze inny obrót. Katolicyzm we Francji przestaje być odtąd synonimem monarchji, która utraciła wszelkie widoki wskrzeszenia się tam z popiołów. Leon XIII ty uznaje rzeczpospolitą, pod warunkiem wszakże uszanowania przez nią interesów i praw kościoła. Dla czuwania nad niemi wzywa on katolików francuskich do żarliwego udziału w wyborach politycznych, pragnie zatem stronnictwu katolickiemu wskazać drogę legalnej opozycji w parlamencie, która dążyć powinna legalnymi środkami do zdobycia w nim większości. Wówczas rzeczpospolita mogłaby stać się równie katolicką, jak monarchja Bourbonów lub Orleanów.

Br. Z.

Nasz handel mięsem.

II.

Przy prawidłowym biegu rzeczy, cena mięsa w hurcie powinna być stale niższą przynajmniej o 2 kop. na funcie od ceny detalicznej z uwagi, że mięso zawieszane w jatce wysycha i traci na wadze, jak również z racji, że przy rozrabywaniu jego także na wadze przecież nie przybywa, że nareszcie utrzymanie jatki i praca rzeźnika-detalisty muszą być taką różnicą ceny wynagrodzone.

Tymczasem wyżej wskazana różnica 2 kop. na funcie należy do maksymalnych. Zdarza się bardzo często, że cena detaliczna mięsa nominalnie jest równą cenie hurtowej, zdarza się nawet, że cena hurtowa wyższą jest od detalicznej.

Fenomen ten, który przy żadnym innym towarze — o ile mi wiadomo — się nie przytrafia, tłumaczy się względami następującymi:

1) Jest charakterystyczną cechą stosunków naszych, że we wszystkich kierunkach przemysłu, w których można pracować prawie bez kapitału: napotyka się pewne przepełnienie. Detaliczny handel mięsem do takich właśnie kierunków w pierwszym rzędzie może być zaliczony. Wynajęcie sklepu lub jatki z miesięczną opłatą z góry, kilkadziesiąt rubli na parę sklepów, parę cieląt i jakiegoś takiego wieprzka, kilka ćwierci wołowego mięsa: oto cały nakładowy kapitał większości naszych mięsnych kramów. Więc też byle czeladnik, który w tym fachu bardzo dobrze będąc wynagradzanym, może sobie

w ciągu roku lub dwóch lat uciulać sumkę na otwarcie interesu mięsnego potrzebną, próbuje szczęścia na własną rękę. Jeśli mu gotówki nie starczy, dopełni to kredytem, dostanie kilka ćwierci mięsa co rano, a po południu lub nazajutrz po rozprzedażu za nie zapłaci.

Ponieważ istnieje w sferach rzeźniczych przekonanie, że na handlu mięsem wołowym niema zarobku, więc też zysków właściwych sztuka taki kramarz na innych mięsach gatunkach, na wołowinę zaś zapatruje się tak, jak kupcy kolonialni na cukier, sprzedaje ją bez zysku, czasami ze stratą, byle tylko za pomocą niskiej ceny tego artykułu powszechnej i oddzielnej potrzeby pozyskać sobie klientów.

Bardzo często się zdarza, że ten rodzaj spekulantów w ciągu kilku miesięcy bankrutuje, zarywając na pewne, zwykle niewielkie sumy tych, co im towar kredytowali. Nikt się u nich o zwrot należności nie upomina, nikt ich zwykle nie procesuje, gdyż przedewszystkiem na nichby się to nie zdało, bo niema ich na czem poszukiwać. Były właściciel jatki idzie wówczas z powrotem na czeladnika, żona jego na sklepową, a z przedsiębiorstwa, prowadzonego na rzecz własną nie wynoszą oni nic więcej nad doświadczenie, że gdy się niema własnego odpowiedniego kapitału, lepiej gryźć cudze ucho, aniżeli własne. Niemniej, jakkolwiek życie ich jest krótkie, sklepiki podobne, ciągle wyrastające i ciągle upadające, przez czas swego istnienia czynią konkurencję silną i przyczyniają się do obniżenia, często nieproporcjonalnego, detalicznej ceny mięsa.

2) Oprócz mięsa, rzeźnietego na miejscu, w Warszawie, przybywają jesienią, zimą i wiosną, póki pora nie jest zbyt gorąca, znaczne transporty mięsa z prowincji. Mięso to zwykle jest gatunku pośledniego i sprzedaje się w hurcie o 2, 3, a nawet 4 kop. taniej od mięsa z wołów, bitych w warszawskich szlachtażach. Ci więc rzeźnicy, którzy nie traktują mięsa wołowego, jako artykułu dodatkowego, jako *illa koniecznego w jatce*, nabywają zwykle na jedną ćwierć mięsa warszawskiego dwie ćwierci mięsa kolejowego, a wszystkie sprzedają w detalu po jednakowej cenie. Mięso warszawskie, zawieszane w miejscu widocznym na wabia, tworzy niejako wystawę sklepową i sprzedaje się wybredniejszym klientom, kolejowe zaś biorą kucharki, zjednane koszykowem oraz klientela uboższa, zmuszona odwoływać się nieraz do łaskawego kredytu rzeźnika.

3) Mięso wołowe, na mocy istniejącego zwyczaju, nie sprzedaje się inaczej, jak z tak zwaną *dokładką*. Otóż w tej *dokładce* leży właściwy sekret pozornej stałości cen w sprzedaży detalicznej, przy ich jednocześnie zmienności w sprzedaży hurtowej i tajemnicy tego faktu, że cena *detaliczna bywa częstokroć niższą od ceny hurtowej*. Bo chociaż nominalnie cena się nie zmienia, zmienia się za to *rozmiar dokładki*. W epokach, gdy stosunek cen jest prawidłowy, dokładka wynosi około 5% do 10%; w epokach zaś gdy mięso w hurcie drożeje, dokładka sięga: 15, 20, a czasem nawet 25%.

Panie nasze zwykły mówić, że *koszka* w domu nie zawadzi, że potrzebną jest na zgotowanie rosółu itd., ale zamało może zwracać uwagi na to, że funt tej *koszki* w *dokładce* wypada 12, 13 lub 14 kop., gdy tymczasem kupując ją oddzielnie, możnaby kupić funt za najwyżej 2 kop.

W *dokładce* również tkwi zasada tak zwanego *koszykowego*. Rzeźnik warszawski tak mało zarabia, jeśli wogóle zarabia na mięsie wołowym, że gdyby oddał kucharkom wszystkie swoje ztąd pochodzące zyski, to jeszcze owo koszykowe nie starczyłoby im nawet na *topolową pomadę*. Ale jeśli kucharka nie jest harda, jeśli obojętnie przyjmuje *kości* za mięso, to z tej kombinacji wytwarza się specjalny fundusz, z którego, mówiąc ich stylem, kucharki warszawskie mają utrzymanie.

Odparliśmy wyjaśnieniami powyższymi zarzuty, jakie z pozornego ustalenia cen mięsa w detalicznej sprzedaży możnaby wyprowadzać przeciwko podanym przez nas nieprawidłowościom, istniejącym stale w handlu wołami opasowemi. Przejdziemy w następny artykuł do wskazania środków, jakich zastosowanie byłoby pożądanem dla uporządkowania handlu wołami i hurtowego handlu mięsem wogóle, a dla zapobieżenia prawdopodobnej tegorocznej drożyznie mięsa w szczególności.

Rolinia.

Burzliwe posiedzenia.

Rozczulone ostatniem „policzkobranie” w parlamencie dziennikarstwo paryskie, z lubością rozpamiętywa szereg cały posiedzeń izby deputowanych w przeszłości, nacechowanych wybuchami wojowniczymi.

Nie pierwszy to raz bowiem gwałtowna napaść na ministra ze strony posła wzburzyła do dna reprezentantów Francji.

Za panowania Ludwika Filipa, w epoce zwanej wielkim złotym parlamentaryzmem, nie brakło scen analogicznych do wtorkowej.

Pewnego dnia Guizot, który nie był jeszcze ministrem, ale pragnął nim zostać, zainterpelował wprost hr. Molé, prezesa ministrów, czyniąc mu zarzut, że wobec dworu pełen jest poddania się i służalczości, a wycieczkę swoją zakończył zdaniem Tacyta: „*Omnia serviliter pro dominatione*”.

Powaga, jakiej zażywał Guizot, podnosiła znaczenie wymierzonej przeciw ministrowi interpelacji, to też izba przyjęła ją głuchem, lekliwym milczeniem.

Hr. Molé ograniczył się wówczas na odpowiedzi zupełnie grzecznej, ale wysoce złośliwej. Rzeki mianowicie:

— Przyjmuję zdanie Tacyta, zwrócić jednak wypada mi uwagę szanownemu mówcy, iż pisarz starożytny stosował je nie do ludzi na stanowisku, lecz do ambitnych, uganających się za nim.

Odpowiedź zrobiła swoje, Guizot zamilkł.

Później już, zostawszy z kolei ministrem, jednemu z interpelujących go posłów dał znaną w kołach parlamentarnych replikę:

Obraz drugi: ten dzieli się na dwie połowy; Po obydwóch jaśnieją polityczne głowy: W prawo konserwatyści — w lewo demokraci. Pierwsi, wiedząc, na zmianie ile czlowiek traci, Złożywszy dłoń na brzusku, postępu się strzegą; Zaś demokraci pragną — djabli wiedzą czego. A może też i wiedzą; bo gdy z drugiej strony Wezmę kolor tych stronnictw: biały i czerwony, I gdy widzę, jak nieraz, dostąpiwszy chwały, Demokrata się staje z czerwonego — biały. Słusznie mogę przypuszczać... ale mniejsza o to, W polityce nie zawsze honor bywa cnotą. Kalejdoskop potrząsam po raz trzeci z rzędu. Krajobraz: łaka, pole, pełno dymu, swędu, Dwaj rycerze na koniach, z przyłbicą spuszczoną, Harcują tam i nazad, tą i drugą stroną. Są to, na jednej matki wykarmione chlebie, Dwa rody zamieszkałe u nas obok siebie. Harcują; a ukryci za przyjaźni tarczą, Przypatrując się sobie, mniej przyjaźnie — warczą. Obrazek zajmujący — czwarty: rynek miasta; Tłum mężów w okularach kręci się i szasta, Pragnąc poruszyć kamień, co drogę zawala. Ten go obchodzi wkoło, ten zbliżka, ów zdala, Ten ciągnie, ów popycha, ten watpi, ten wierzy... A kamień w środku rynku, jak leżał, tak leży. Kto są oni mężowie, odgadnąć rzecz łatwa. Jest to inteligencja, co tak sprawy gmatwa Gadanią stronnictwa, luźną i niezdarną, Że w końcu proste łyki, zbite w kupę karna, Jak tam ich byle krzykacz popchnie i nakręci, Rozstrzygają rzecz każdą wedle własnej chęci. Obrót kalejdoskopu piąty: dwie tablice, Wskazujące palcami w dwie różne ulice, Ku jednej, gdzie widnieje szare godło: Praca, Nieliczna garść pocziwców ciężkie kroki zwraca;

Ku drugiej suną tłumy; — tam powiewa flaga, A na niej złotem tkany błyszczy napis: Błagał Bezczelny, śmiały, płytki, nieczem niespożyty, Sypiący hojną dłońią blaski i zaszczyty. Obraz szósty nowego nie ma nic, niestety! Z jednej strony mężczyźni — a z drugiej kobiety. O pierwszych rzekłem tyle, że jeśli przestane, Na pochwałę zasłużyć raczej — niż naganę. Co do drugich, w przesadę, sędzę, że nie wpadnę, Gdy prosto z mostu powiem: wszystkie są paradne: Mile, słodkie, przystępne, czule, jasne, złote... A ktoby zaś nie wierzył w ich wdzięki i cnotę, Niech się ich dotknie palcem, jak Tomasz niewierny; My zaś patrzmy wciąż dalej: Boże miłosierny! A to co? Tłum postaci! Ludzie czy anioły? Tańcują galopade! Gwałtu! Każdy goły! Goly chłop i mieszczański goły — gola szlachta... Gdzieś ledwo kryje nadszarpana płachta Magnata albo żyda... reszta wszyscy goły! Na tem niech Redaktorska Wasza Mość pozwoli Kalejdoskopu zamknąć, jak na dzisiaj, wieko; Bobym się mógł posunąć nieco za daleko, A i tak się obawiam, żeby mnie nie zmyto Za ostatnią odsłonę, niezbyt przyzwolną. Zresztą, choć dziś do śmiechu mam gust nieprzeparty, Spróbuję na chwilęczkę w kąć porzucić żarty, Których, gdy jest zawiele świat, sobie nie ceni, I kończę rzecz na serio: jesteście zmęczeni! Czy, że trud nas zużywa, jałowy bez przerwy, Czy, że co pokolenie mamy słabsze nerwy, Dość, że każda myśl u nas błyskawicą splonie, I zaraz się do drzemki kładzie w naszym łonie. Albo też wielkim głosem, zawoławszy: biada! W oteblanie niedołęztwa bezwładnie zapada. Czy ten objaw znużenia nas tu tylko gniecie, Czy jest on dziś zjawiskiem powszechnem na świecie?

Tego nie wiem, tem samem przesadzać nie mogę. Zatem list mój na inną przeprowadzam drogę, Na której już satyry nie będzie i cienia: Twej Pani, Redaktorze, błagam przebaczenia, Zem Jej w mym pierwszym liście nie przesłał ukłonu. Tej zbrodni nie przebaczę sobie aż do zgonu! Doprawdy, nie pojmuję sam, jak to się stało! Toż głośny jestem z tego na Galicję całą, Że ile względem mężów mam pewne wymogi, Kobietom — same kwiaty rozścielam pod nogi. To jest najwyższą moją dumą, mości panie! I to nie ja sam tylko, my wszyscy, lwowianie, Jeśli którą, to którą, lecz tę cnotę mamy, Że niewiasty kochamy, czcimy, uwielbiamy... Niech więc mnie Twoja Pani nie zwie niedołęga, Kochany Redaktorze! bo stwierdzam przysięgą, Że podobnej herezji nie popełnię więcej. Co rzekłszy, w znak pokory całuję Jej ręce Miljon milionów razy; a Twoją dłoń miłą Ściskam. Oby Ci wszystko dobrze się darzyło! Oby rok tysiąc ośmset dziewięćdziesiąt drugi Był z początku do końca na twoje usługi.

M. Rodoc.

P. S.

„A cieszymy się natomiast, że nasz kraj kochany Zamieszkuje masami pocziwe barany.” Te słowa, powiedziane w pierwszym moim liście, Wywołały tu burzę. Owóż, uroczyste Zapewniam, że to pisać, nie miałem głupoty Baraniej na widoku; lecz, owszem, przymioty, Jakże w baranym świecie cenimy najwyżej: Mianowicie o welnie myślałem i strzyży. Należy więc ów ustęp rozumieć z tej strony: Ze takich, których strzygą u nas — są miliony! A strzyże nas dokładnie ciężka, ale przełnia, Sturamienna machina „*Fiscus*” — rodem z Wiednia.

Lwów, w styczniu.

M. Rodoc.

— Obelgi pańskie nie sięgają nigdy do wysokości mojej pogardy.

W innym wszakże ministrze, również z czasów Ludwika Filipa, a mianowicie w Kazimierzu Périer, Constans szukać winien pierwowzoru.

On to, Périer, zajmując stanowisko prezesa ministrów, gdy koledze jego Montalivetowi, przemawiającemu z trybuny, dojdzie do słowa nie dawano, coraz nowemi obrzucając go obelgami, krzyknął z ławy ministerjalnej:

— Trzymaj się, Montalivet. A jeżeli cię kto jeszcze zelży, rzucić mu w twarz szklankę z wodą cukrzoną.

Montalivet wprawdzie z rady tej nie skorzystał, nie przebrzmiała jednak bez echa, skoro ją z takim powodzeniem zastosował obecny minister spraw wewnętrznych.

Ostatnią scenę „z policzkami” odegrano w *Palais Bourbon* przed pięciu prawie laty. A i wtedy nie odbyła się na samej sali posiedzeń, lecz w korytarzach.

W następstwie żywej sprzeczki w sprawie kredytów dodatkowych zamienili wzajemnie policzki Sans-Leroy i de Douville-Maillefeu. Zaczęnie wystąpił ostatni z wymienionych.

Natychmiast kwestorowie: Madier de Montjau, Margaine i Martin-Nadaud wystąpili ze skargą przed Floqueta, ten zaś bezzwłocznie zwołał na naradę członków biur izby. Zgodnie z regulaminem, biuro postanowiło sprawę oddać w ręce prokuratora rzeczypospolitej, posta zaś Douville-Maillefeu wykluczono z sali posiedzeń.

A oto pół wieku niemal temu, bo 10-go sierpnia 1849 r., przedstawiciel partii ludowej, Gastier, w następstwie polemiki, prowadzonej w prasie przeciw prezydentowi rzeczypospolitej, otrzymał policzek na pełnym posiedzeniu izby od Piotra Bonaparte, który żywość swoją przypłacił wtedy 200 frankami kary.

Palma jednak pierwszeństwa należy się Constansowi. Gwałtowność jego nadto dała francuzom sposobność popisania się dowiecipem, a wiadomo, iż każdą sposobność taką w lot chwytają.

Oto rzekł ktoś po scenie wtorkowej:

— Najwłaściwszem dla Constansa stanowiskiem byłaby posada dyrektora mennicy... *pusqu'il frappe Lauri* (nazwisko deputowanego Laur'a, spoliczkowanego przez Constansa, w miejsce *l'or*—złoto; a więc: „ponieważ bije złoto”).

(=)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

— *Jurid. gaz.* donosi, że myśl utworzenia oddzielnego ministerjum rolnictwa została zaniechana. Natomiast w ministerjum dóbr państwa ma być utworzony specjalny departament, pozostający pod kierunkiem osoby z prawami towarzysza ministra. Departament ten zajmować się będzie sprawami rolnictwa podobnie, jak w składzie ministerjum spraw wewnętrznych oddzielny departament zajmuje się sprawami policji.

— *Rusk. wiadom.* przytaczają niektóre szczegóły o tworzącym się w Moskwie towarzystwie „Meljoracja”. Na czele towarzystwa stoi b. profesor piotrowskiej akademii rolniczej A. Fadiejew wraz z pp. A. Anzimirowem i ks. Krapotkinem. Celem towarzystwa jest dopomaganie do ulepszeń w gospodarstwach rolnych, a więc: osuszanie błot, drenowanie, irygacja łąk, organizacja płodozmianu, stosowanie nawozów sztucznych i t. d.

— Tutejsze zarządy kolejowe otrzymały zawiadomienie o otwieraniu w Moskwie d. 1-go lutego (n. s.) r. b. zjeździe handlowym kolei drugiej grupy, zwołanym w celu ułożenia niektórych kwestyj taryfowych.

— Zarząd kolei orłowsko-grjazkiej zawiadamia tutejsze zarządy, iż z powodu nagromadzenia się znacznej ilości wagonów ładownych, nie przyjmuje odpowiedzialności za terminowy przewóz towarów, wysyłanych w kierunku Orła, Jelca i Grjazi. Natomiast na kolei władykaukazkiej normalny przewóz ładunków został przywrócony.

— Z powodu drożyzny, a poczęści i braku kartofli, tegoroczna produkcja gorzelnicza będzie znacznie mniejszą od zeszłorocznej i większość gorzelni w guberniach: warszawskiej, piotrkowskiej i kaliskiej, kampanję, przeciągającą się zazwyczaj do marca, teraz już zawiesza.

— Podług sprawozdania urzędu lekarskiego, zamieszczonego w *Gaz. polic.*, w ciągu miesiąca od d. 13-go listopada do 13-go grudnia r. z., zapadło na choroby zakaźne w Warszawie 487 osób, zmarło zaś 185; największą śmiertelność szerzyła się: z powodu odry; na placu Wareckim, na Złotej, Nowym-Swiecie, Świętokrzyskiej, Grzybowskiej, Mokotowskiej, Browarnej, Hożej, Moskiewskiej, Brukowej i Żabkowskiej; z powodu szkarlatyny na Mokotowskiej; z powodu błonicy na: Krochmalnej, Grzybowskiej, Śliskiej, Brackiej i placu Wareckim, wreszcie z powodu tyfusu brzuszkiego na: Grzybowskiej, Franciszkańskiej i Furmańskiej.

— W celu zorganizowania prawidłowszego sposobu kontrolowania kart wyrobniczych, p. oberpoli-majster uznał za niezbędne, aby do kontroli sług, zaprowadzonej w myśl rozkazu za nr 75-ym, zapisywani byli wyrobnicy z adnotacją w rubryce „u kogo służy” wyrobnik i ze wskazaniem numeru karty wyrobniczej w rubryce, w której odnotowane są numery książeczek służbowych. Oznajmiając o tem w *Gaz. polic.*, p. oberpoli-majster poleca pp. komisarzom cyrkulowym zarządzić, aby wszyscy z klasy robotniczej, którzy według przepisów obowiązani są posiadać karty wyrobnicze, bezzwłocznie zostali zapisani do powyżej rzeczonyj kontroli i o wykonaniu doniesiono najdalej do d. 13-go lutego r. b.

— W dzisiejszej *Gaz. polic.* zamieszczono, co następuje: „Trzydziestu właścicieli lombardów prywatnych przedstawiło p. oberpoli-majstrowi m. Warszawy deklarację, mocą której obowiązują się za przyjmowane na zastaw rzeczy wraz z opłatą za przechowanie pobierać nie wyżej nad 3% na miesiąc. Kancelarja oberpoli-majstra, podając o powyżej wyłuszczonej do wiadomości powszechnej, ma zaszczyt nadmienić, że przewyżki, osiągnęte na licytacjach w rzeczonych kasach przy sprzedaży zastawów nieprolongowanych, wynoszą do d. 13-go lipca 1891-go r. 17,177 rs. 89½ kop. i dlatego osoby, do których pieniądze te należą, mogą je otrzymać od właścicieli lombardów za własnoręcznymi swojemi pokwitowaniami.”

— Przy sporządzaniu planu regulacyjnego koryta Wisły na przestrzeni pod Warszawą od wsi Siekierki do Bielani oglądano urządzenia tam i zastaw, zbudowanych kosztem skarbu i miasta na zakęcie Wisły po za Saską Kępą, w miejscu gdzie na dno rzeki opuszczonym został smok wodociagowy. Rezultat oględzin wykazał znaczne osiadczenie się tam, zbudowanych niżej poziomu wód w czasie przyborów, dla odwrócenia pędu których właśnie zbudowane zostały tamy. Pomiędzy innemi tama poprzeczna, osłaniająca smok wodociagowy, długa na 100 sążni, gwałtownej domaga się naprawy i podwyższenia, zarząd więc komunikacyj, włączając tę tamę do planu koniecznych robót, zażądał od magistratu dokonania potrzebnych robót, oraz umocnienia fundamentów przez ułożenie warstwy kamieni, co według obliczeń inżynierji komunikacyjnej kosztować będzie rs. 6,759. Prawdopodobnie suma ta zostanie wypłaconą zarządowi komunikacyj, który, kierując tego rodzaju robotami na sąsiednich tamach, zbudowanych kosztem skarbu, uskuteczni też rzeczoną naprawę.

— Woda z wodotrysku na placu Zamkowym wokół kolumny króla Zygmunta dotychczas spływała do studni, urządzonej pod chodnikiem na rogu placu Zamkowego i ulicy Podwale; studnia wszakże ta zapadła się i gdy tylko wodotryski zaczęły funkcjonować, woda zalewała piwnice sąsiedniego domu nr. 533. Spowodowało to decyzję przeprowadzenia specjalnej rury, odprowadzającej wody z wodotrysku do kanału zw. Stare-Miasto, przed założeniem zaś tej rury wodotrysk nie będzie czynny.

— Celem ułatwienia pracy urzędnikom wydziału taryfowego i kontroli Iej przy znacznych wylczeniach, zarząd kolei wiedeńskiej zakupił dwa arytmometry najświeższej konstrukcji, nader łatwe w użyciu. Koszt jednego przyrządu wraz z sprowadzeniem nie przenosi 100 rs.

— Na sesji zgromadzenia malarzy pokojowych zapisano 11-tu uczniów, a z liczby 6-iu kandydatów na subjektów listy wyzwolinowe otrzymali: Leon Elżanowski, Zygmunt Strzałek, Paschalis Filipowski, Józef Jórzyński i Zacharjasz Piotr. Stan kasy po obliczeniu wydatków wykazał sumę rs. 369. Odczytano nadto ustawę kasy pomocy dla wdów po subjektach i ich rodzin, opracowaną przez p. Turrowskiego.

— Okrąg komunikacyjny warszawski przeznaczył w r. b. na naprawę szos w swoim okręgu następujące sumy: warszawskiej rs. 31,945, białostockiej rs. 18,952, łowickiej rs. 12,790, kaliskiej rs. 77,576, radomskiej rs. 30,034, kieleckiej rs. 18,640, lubelskiej rs. 46,479, siedleckiej rs. 8,512, łomżyńskiej rs. 51,450, suwalskiej rs. 37,267.

— Z zapisu Jakuba Ludwika Flatau przypada w r. b. do przyznania suma rs. 320 tytułem posagu dla ubogiej panny starozakonnej w wieku 16—25 lat, z pierwszeństwem dla krewnych zapisodawcy lub jej męża. Podania przed upływem d. 14-go marca winny być wnoszone do rady miejskiej warszawskiej dobroczynności publicznej.

— Nadetatowym prorektorem przy katedrze fizjologii na uniwersytecie warszawskim mianowano lekarza, p. Antoniego Kuczyńskiego.

— Z przyczyny wyjazdu za urlopem r. s. Michałewicza, obowiązki dyrektora kancelarji oberpoli-majstra m. Warszawy sprawuje p. Tereniecki-Klimowicz.

— W dniu wczorajszym wyjechali: J. E. ksiądz Mi chał Nowodworski, biskup diecezji płockiej do Płocka i J. E. ksiądz Kossowski, biskup-sufragan diecezji kujawsko-kaliskiej do Włocławka; powrócił zaś z Głzyc: J. E. ksiądz Kazimierz Ruszkiewicz, biskup sufragan archidiecezji warszawskiej.

Z literatury.

* Wyszła w Odessie, na rzecz ludności, dotkniętej nienrodzajem, książka zbiorowa p. t. „Odgłos”; w zbiorowem tem wydawnictwie pierwszorzędných pisarzy ruskich spotykamy artykuł p. Marij Saker: „Poezja prawdy”, poświęcony Elizie Orzeszkowej.

* W dniu wczorajszym ukazał się zeszyt ostatni dzieła Platza „Człowiek i rasy” w przekładzie dra Jurkiewicza.

Cenna ta praca, z ilustracjami, zamknięta w 20-tu zeszytach, stanowi poważny nabytek dla naszego piśmiennictwa.

* Wyszła z druku zeszyt 23-i dzieła O. Didona p. t. „Jezus Chrystus” w przekładzie J. E. ks. biskupa Kossowskiego.

* Nadesłano nam zeszyt trzeci tomu II-go dzieła Leixnera „Wiek XIX-ty”.

* Ostatni numer *Ogrodnika polskiego* jest 300-ym z ogólnego zbioru.

W zeszycie tym znajdujemy tablicę urodzaju owoców w r. 1891-ym, obejmującą statystykę kraju.

Konkurs.

Do kilku lekarzy tutejszych zgłosił się pewien za-możny obywatel warszawski z projektem poświęcenia znacznej sumy na ogłoszenie konkursu, dotyczącego popularnej książki z dziedziny higieny.

Inicjator i ofiarodawca pragnąłby wydać swoim nakładem taką broszurę, zawierającą formalny kodeks higieniczny, obejmujący warunki: mieszkania, odzieży, pożywienia, racjonalnego systemu życia w sposób dostępny dla szerokiej warstw ludności.

Podobna broszura nie powinna zawierać więcej, jak 4—5 arkuszy druku i kosztować kilka kopiejek.

Zapytywani lekarze z uznaniem wyrazili się co do powyższego projektu, radząc inicjatorowi zwrócić się do Towarzystwa lekarskiego, które byłoby naj-kompetentniejsze do ułożenia warunków i rozstrzygnięcia konkursu.

Z teatru.

* Wczoraj w Rozmaitościach na „Oj młodym, młodym” i „Lolocie” licznie zebrana publiczność przyjmowała artystów sutemi oklaskami, zwłaszcza panią Lüdową, oraz pp. Ostrowskiego, Wolskiego i Frenkla.

Pani Lüdowa, grająca tak świetnie Lolotę, otrzymała bakiet róż.

* Jutro w teatrze Rozmaitości „Bawidelko” Lubowskiego po raz 12-ty.

* Jutro w teatrze Wielkim „Gizella” z udziałem panny Cornalby.

* W teatrze Małym jutro krotoczwila „Człowiek o stu głowach”.

Widowisko rozpoczną „Węglarze”.

* Projektowane na dzisiaj wznowienie w teatrze Wielkim „Mocy przeznaczenia” odłożone zostało do wtorku.

* Panna Cornalba tańczyć ma jeszcze dwukrotnie w przyszłym tygodniu wstawione nader efektowne *pas de deux* w „Wieszczce lalek”, która dana będzie w poniedziałek przy „Baronie cygańskim” i w piątek przy „Symplejuszu”.

* Sprzedaż biletów teatralnych na przedstawienie w d. 2-im lutego na dochód zasłużonego reżysera i byłego śpiewaka naszej opery, p. Matuszyńskiego, rozpocznie się we wtorek przyszły w kasie zamówień.

Cena miejsc zwyczajna.

* Maskarada z tombolą na rzecz kasy pożyczkowej artystów odbędzie się w d. 28-ym lutego.

Rozpoczęto już nadsyłać fanty na ręce prezesa kasy, wiceprezesa teatrów Folanda.

Na liście ofiarodawców figurują już panie: Julia Bogkova i drowa Jadwiga Brzezińska, pp. jen. Pali-cyn, Roman Bem i Henryk Neugebauer i sp.

* Podczas jutrzejszej maskarady odegrana będzie o północy w teatrze Rozmaitości krotoczwila „U doktora”.

* We wczorajszym numerze wieczornym zamieści-liśmy list p. Gambarelliego w sprawie podniesionej przez nas niedawno—klaki teatralnej.

List, pisany w języku włoskim, podaliśmy bez zmian, w dosłownym przekładzie, któremu należy się słówko komentarza.

P. Gambarelli bowiem, w nieświadomości naszych stosunków dziennikarskich, nie wahał się adresować listu „do szan. krytyka teatralnego”.

Zarówno w *Kurjerze*, jak i w innych dziennikach, działa sprawozdawczo teatralne mają swoją rubrykę i stale są cyfrowane inicjałami autorów, notatka zaś o klacie, w nrze z d. 19-go b. m. zamieszczona, była notatką czysto dziennikarską, nie wspólnego ze spra-

wzodaniami artystycznymi nie mającą i jako taka — znalazła miejsce we właściwym dziale pisma.

Tyle wyjaśnienia pod adresem naszego wczorajszego korespondenta.

* Wczorajszego wieczora znajdowało się osób na przedstawieniach w teatrach: Wielkim 813, Rozmaitości 358, Małym 521 i cyrku 303.

== Ze sztuki.

* Z powodu mającej się wkrótce zamknąć wystawy sztuk i przedmiotów sztuki stosowanej w salonie artystycznym spółki artystów na Nowym-Swiecie, zarząd salonu w d. 27 ym b. m. urządza sprzedaż pozostałych obrazów przez licytację.

Będzie to zatem druga licytacja, jaką zarząd urządzi w swym lokalu.

Sprzedaż trwać będzie trzy dni.

* Na ogólnym zebraniu członków Towarzystwa sztuk pięknych zostanie podniesiony wniosek p. Jana Orłowskiego, wieloletniego członka-korespondenta, dotyczący zmiany sposobu odbywania losowań dzieł sztuki, pomiędzy członków rzeczono Towarzystwa.

Projekt ten polega na równym podziale wygranych na każde 50 sztuk sprzedanych akcyj.

Komitet propozycję p. Orłowskiego w zasadzie przyjął i z pewnemi zmianami, co do samej manipulacji, nowy sposób postanowił zastosować do losowania, jakie odbędą się w końcu r. b.

== Fauty.

Dorocznym zwyczajem, dyrekcja teatrów rządowych rozesała zaproszenia do rozmaitych osób o dostarczenie fantów na tombolę artystyczną.

Jednocześnie npoważnione do tego osoby zbierają fanty na rzecz Towarzystwa św. Wincentego à Paulo.

== Odłożenie koncertu.

Termin koncertu małoletniego Bronisia Hubermana ulega zmianie.

Z powodu niedyspozycji kilku osób, udział w koncercie przyjąć mających, koncert odbędzie się w poniedziałek, d. 1 go lutego.

== Dwa jubileusze.

Tutejszy Instytut głuchoniemych i ociemniałych obchodzi w roku bieżącym aż dwa jubileusze.

Jednym z nich jest 75-ta rocznica założenia Instytutu przez księdza Falkowskiego, drugim półwiekowe istnienie przy Instytucie oddziału dla ociemniałych, utworzonego w r. 1842-ym przez księdza Józefa Szczygielskiego.

Obie rocznice Instytut zamierza uczcić w odpowiedni sposób.

== Na osady rolne.

Komitet Towarzystwa osad rolnych zaczyna się już krzątać około urządzenia odczytów w czasie postu.

Projektowaną jest cała ich seria.

Usłyszymy prawdopodobnie P. Chmielowskiego, który mówi będzie: „O postaciach kobiecych w komedjach A. Fredry”; Z. Noskowski zaś wypowie odczyt: „Od Bacha do Schopina”.

Prócz tego przemawiać będą pp.: Suligowski, Fabjan, Nussbaum.

Niezależnie od odczytów, urządzony zostanie na korzyść Towarzystwa osad rolnych koncert w sali ratuszowej.

== Bezpośrednia komunikacja.

W roku ubiegłym kolej wiedeńska tytułem próby zaprowadziła bezpośredni kurs wagonów klasy I/II-jej pomiędzy Warszawą i Wiedniem, oraz pomiędzy Warszawą i Berlinem via Sosnowice.

Obiedwie te komunikacje, a zwłaszcza ostatnia, jako nader pożądana dla pasażerów, przybywających z Cesarstwa, okazały się nader korzystnymi; przed jej zaprowadzeniem bowiem pasażerowie, przybywający z Cesarstwa pociągami kolei terespolskiej i petersburskiej o godz. 7-jej wieczorem i pragnący udać się w dalszą drogę do Berlina, narażani byli na trzykrotne przesiadanie się, gdy tymczasem z chwilą wprowadzenia kursu wagonów, o jakich wyżej mowa, po zajęciu miejsce w wagonie kolei zagranicznej na Pradze terespolskiej, nie przesiadając się dojeżdżali do Berlina, co przy dalszych podróżach ma nader ważne znaczenie.

Obecnie, jak się dowiadujemy, kurs tych wagonów, z chwilą wprowadzenia letniego rozkładu jazdy, ma być ponownie wprowadzonym.

== „Pustelnik.”

Jedna z większych cegielni podmiejskich, mianowicie „Pustelnik” w Markach, należący do sukcesorów ś. p. Michała Łappy, zmienia właściciela.

Jako nabywcę wymieniają inżyniera, hr. Małachowskiego, działającego wspólnie z towarzystwem belgijskim.

Na gruntach „Pustelnika” znajdują się źródła wody siarczanej, której analiza, dokonana przez dra Weinberga, wypadła wielce korzystnie.

== Wzrost Marek.

Od czasu przyłączenia Nowej Pragi i Szmulowi-

zny do Warszawy, fabryczna wieś Marki poczęła gęsto się zaludniać.

Wogóle w ciągu ostatnich dwóch lat ludność Marek prawie się zdwoiła.

W tym stosunku przybyły różne sklepy i dziś w Markach są dystrybucje, sklepy z galanterją, kolonialne, restauracja z bilardami, razury felczerskie, nawet salon fryzjerski, zakład krawiecki i magazyn mód.

Szkoda tylko, iż większość napływowej ludności stanowią różne podejrzane indywidua, które dawniej mieszkali na Szmulowinie i Nowej Pradze, a obecnie dalej się przemieszły, aby nie mieć bezpośredniego stosunku z policją warszawską.

== Przemysł wiejski.

Od pewnego czasu na targach miejskich, a głównie na placu Trzech Krzyży i za Żelazną Bramą, można spotkać włościanki, sprzedające ciepłe, welniane różnokolorowe rękawiczki.

Jest to produkt podmiejski i, jak nas objaśniono, wyrobem takich rękawiczek na drutach specjalnych zajmują się kobiety i dziewczęta w Czerniakowie, Służewie, Wilanowie, a najwięcej w osadzie Piaszeczno.

Wyrobowi pod względem estetycznego wykończenia możnaby dużo zażycić, lecz niska cena 40 do 50 in kop. za parę wszelkie ujemne strony usuwa.

== Woda na Pradze.

Niektóre pisma tutejsze zamieściły przed kilku dniami wiadomość, iż zbiornik wody na Pradze ma być gruntownie przebudowany, albowiem wieża ciśnienia jest zanikłą w stosunku do budynków prazkich i że wyższe piętra kamienic nie otrzymują wody.

Sprawa ta zainteresowała mieszkańców Pragi i w dniu wczorajszym u jednego z obywateli prazkich zebrało się kilkunastu właścicieli domów, którzy powzięli zamiar wystąpienia do p. prezydenta miasta z przedstawieniem, iż tylko kilka domów na Pradze połączonych jest z wodociągiem prazkim, reszta zaś obywateli nie chce korzystać z owego zbiornika, ponieważ woda nie jest filtrowana i bardzo często wodociąg dostarcza wody tak brudnej, że nawet do pojenia bydła nie może być użyta.

Uzależnia się przeto, iż wodociąg czerpie wodę z miejsca, zanieczyszczonego dopływami wody z łachy prazkiej, do której wpuszczane są nieczystości z bydłobójni, garbarni i fabryki kwasów siarczanych.

Z wodociągu korzystają przeważnie: straż ognio-wa, dworce kolejowe i niektórzy obywatele, używający wody z kranów miejskich do polewania ulic, większość zaś właścicieli domów posiada własne studnie i może się obejść bez wodociągu; dodają jednak, że jeżeli magistrat chce zachęcić mieszkańców Pragi do łączenia domów ze zbiornikiem miejskim, to powinien obmyśleć sposoby taniego filtrowania wody, a jeżeli byliby to niemożliwe, to może dałoby się sprowadzić wodę filtrowaną z Warszawy przy użyciu jednej lub dwóch większych rur, które mogłyby być przeprowadzone przez Wisłę.

== Wędka próżności.

I znów t. zw. „akademja rolnictwa, przemysłu i handlu” w Paryżu zaczęła rozsyłać do wielu tutejszych kupców i przemysłowców zaproszenia, powołujące ich na członków.

Uprowadzamy, że owa akademja jest instytucją prywatną, spekulacyjną, obliczoną tylko na próżność osób za granicą mieszkających.

Jeden z załapanych w r. z. „akademików”, przybywszy niedawno do Paryża, udał się pod wskazany adres, gdzie zastał jakiegoś kantorzystę, który szczerze oświadczył, że akademja nie posiada żadnych zbiorów naukowych i doroczne posiedzenia ograniczają się na sprawozdaniu finansowem z osiągniętych zysków za opłatę dyplomów.

Niniejsze wyjaśnienie powinno chyba wystarczyć, aby się nikt na wędkę próżności nie dał załapać.

== Nieletni obłąkany.

W tych dniach umieszczono w szpitalu w Twor-kach 13-letniego chłopca, syna zamożnych rodziców.

Małec z niewiadomej przyczyny dostał raptownego obłąd i wpadł w furję w połączeniu z manją samobójczą.

Ponieważ nadzór domowy nie był wystarczający, musiano małego pacjenta odwieźć do Tworok.

== Trzeci list.

Pisaliśmy już dwukrotnie o doli lekkomyślnego 19-letniego Bolesława S. z Włocławka, który, szukając kariery za granicą, znalazł się w Algierze w ciężkich warunkach, jako żołnierz legji zagranicznej.

Młodzieniec ten pod datą 20-go grudnia r. z. pisze do matki trzeci list, który jest dalszym ciągiem awanturczych przygód.

Opisuje potyczkę z arabami, w czasie której, walcząc na bagnety, został ciężko zraniony i przez miesiąc blisko leżał w szpitalu.

Bolesław S. donosi, że koledzy rodacy, o których w poprzednich listach wspominał, a mianowicie: Bo-jarski i Kępiński w bitwie polegli.

W końcu obszernego listu, pełnego wyrzekań na własną lekkomyślność, nieszczerliwy młodzieniec donosi, że wraz z całą kompanją w początkach lutego będzie przeniesiony do Tonkinu i obawia się, że z tamąd już nigdy nie powróci.

== Znów figiel.

Zamieszkały w Grochowie Lejbis Pryszwa, przybyły do Warszawy z interesami, „naciągany” został przez dwóch sprytnych oszustów.

Na placu Bankowym jakiś porządnie odziany człowiek za-pytał go, czy nie jest z Grochowa, gdyż ma posłać bardzo pilny list do tamtejszego wójta, za co obiecywał rubla nagrody.

Pryszwa zgodził się, nieznajomy więc poprowadził go do jednego z domów przy ul. Rymarskiej, który, jak się później okazało, był przechodnim na ul. Leszno.

Na schodach spotkali wykintwie ubranego „pana”, któremu przybyły z Lejbą lokaj przy głębokim ukłonie, powiedział iż ten żydek jest właśnie z Grochowa i list wójtowi odda.

— Dobrze, — rzekł „pan” — a czy masz reszty ze 100 rs.?

— Nie, mogę wydać z 10-ciu — odpowiedział Pryszwa.

— No to daj.

Pryszwa wyliczył 9 rs. i oddał „pan” zaś szukając w pugi-laresie, rzekł do lokaja:

— No, akurat nie mam 10-rublowego papierka, zaprowadź go do kantoru, niech mu tam list i pieniądze wydadzą — i szybko wybiegł na ulicę.

Sinaczy z Pryszwą, po przejściu podwórza, zatrzymał się i rzekł:

— Poczekaj chwilę, zaraz ci wyniosę.

Pryszwa czekał z kwadrans przed drzwiami, nareszcie wszedł i przekonał się, iż to była bawaria, przez którą oszust wyszedł na Leszno.

== Kradzieże.

Z mieszkani Symy Wankowskiej przy ul. Targowej pod № 15-ym skradziono różnych rzeczy na sumę 300 rs. — Zamieszkałym przy ul. Elektrycznej pod № 30-ym Jakóbowi Zy-bersztajnowi kradziono biżuterję wartości 146 rs. — Z mieszkania Izidora Grünbauma przy ul. Leszno pod № 24-ym skradziono różną garderobę wartości 120 rs. — Z mieszkania Wolfa Zysmana przy ul. Ptasiej pod № 4-ym skradziono różne rzeczy na sumę 100 rs. — Zamieszkałemu przy ul. Wsiedej pod № 10-ym Maksymilianowi Malukiewiczowi skradziono różne rzeczy wartości 277 rs.

== Kradzież.

Na stacji Miawa rzeźmieszkowie zakradli się do wagonu, naładowanego cukrem i kilka pak unieśli.

Sprawców kradzieży, wynoszącej kilkaset rubli, nie odzyskano.

== Zagadkowe zniknięcia.

W ciągu ostatnich kilku dni zniknęli bez wieści: Chil Jan-kieliewicz z pod № 36 go przy ul. Calodnej, Leonard Pa-halski z pod № 92-go przy ul. Nowolipki i Stanisław Sobotka, zamieszkały pod № 28-ym przy ul. Żytniej, i d niedzielnym czasem z Roszar powiatu grójeckiego przy ul. ...

Poszukiwania zaginionych, dotychczas przedsiębrane, nie dały żadnego rezultatu.

== Z niedozoru.

Wczorajszego wieczora Elżbieta Marcinińska, żona tragicznie zamieszkała w Czerniakowie, wyszedszy do znajomych, pozostawiła troje dzieci w zamkniętej izbie bez opieki.

Najstarszy, 5-letni chłopczyk, bawiąc się przy piecu w kio-rym ogień jeszcze nie wygasł, zaczął dosładować drzewo. Ponieważ blacha była zasunięta, więc dym i ciepło uchylały się po izbie.

Kiedy Marcinińska dość późno wróciła, zastała dzieci bez zmysłów.

Energiczny ratunek zdolał maleństwa ocalić, ocalał jednak również dziewczynka, śpiąca w kołysce, tak mocno zapadła na zdrowiu, iż niema nadziei ocalenia jej.

Na ul. Okopowej Michałina Wąderska pozostawiła na chwilę kilkomiesięczne dziecko, bawiące się na komodzie.

Podczas parominutowej nieobecności matki, maleństwo spadło na ziemię.

Oprócz złamania nóżki, nastąpiło uszkodzenie kości piersi-owej, co grozi kalectwem.

== Jeszcze szulernia.

Z przeprowadzonego śledztwa okazało się, iż szulernię pod № 25-ym przy ul. Długiej utrzymywała Walerja Ligenzowa, poddana austryjacka, zameldowana w pomienionym domu bez dowodów legitymacyjnych.

Przybyła ona do Warszawy w początkach września r. z. i co noc uradzała grę hazardową.

Oso-by, przechodzące na grę w kości i karty, płaciły Ligen-zowej umówioną opłatę za wejście, a nadto pewien procent od wygranej.

Protokół sprawy odesłano do sądu.

== Wykolejenie.

Ubiegłej nocy, o godz. 12-jej, na stacji Wojennej kolei obwo-dowej parowóz, odbywający manewry, wykoleił się na zwrotnicy.

O przybyciu pomocy z Pragi, parowóz wprowadzono na szyn i komunikację przywrócono.

== Nagły zgon.

Przyprowadzona z ulicy do aresztu policyjnego jakaś ko-bieta, która się nazywała Jadwiga Wornicka, w parę godzin później życie zakończyła.

Przy denatce nie znaleziono dowodu legitymacyjnego.

== Ospa.

Pod № 12-ym przy ul. Litewskiej kilkoro dzieci zachorow. ło na ospę.

Z polecenia urzędu lekarskiego przedsięwzięto środki dez-ynfekcyjne.

+ Budżet m. Hrubieszowa na r. b. wykazuje w dochodach i wydatkach rs. 7,718. Pomiedzy innymi przeznaczono: na utrzymanie lokalu i osób z zarządu miejskiego rs. 2,432, na utrzymanie zakla-dów dobroczynnych, naukowych i innych rs. 256.

+ W Lublinie zwinięte zostały cztery firmy han-dlowe, istniejące od dość dawna i wywiązujące się sumiennie ze swoich zobowiązań.

+ P. o. sędziego śledczego powiatu kolneńskiego, okręgu łomżyńskiego, p. Nikolski, zaliczony został do ministerjum sprawiedliwości, z uwolnieniem od dotychczasowych obowiązków.

+ Wspomnienie.

Z Czerniewie piszą do nas:

W d. 6 ym b. m. zmarł tu w 48 ym roku życia naczelnik oddziału pocztowego, ś. p. Aleksander Passauer.

Zmarły, pracując przez lat 20 z górą w urzędzie pocztowym, uczynnością swoją i prawym charakterem zjednał sobie szacunek ogólny.

To też z inicjatywy pomocnika zawiadowcy stacji Kowal, p. Kr. szewskiego, zajęto się pogrzebem i przyjsiem z pomocą osieroconej rodzinie.

Kondukt żałobny prowadził bezinteresownie ks. proboszcz Kwakowski z Grabkowa.

+ Wybory w resursie.

Korespondent nasz z Sandomierza donosi pod d. 17-m b. m.:

„Wczoraj odbyło się u nas ogólne zebranie roczne członków resursy pod przewodnictwem naczelnika powiatu, p. Duborga.

Program posiedzenia obejmował głównie wybór zarządu instytucji i komisji rewizyjnej na rok 1892.

Po obliczeniu kresek wyborczych, większością głosów powołani zostali do komitetu: pp. Jegorow, Karbonjer, Meuar, Parczewski, Wasiljew, Fedorowski, Kacu, Brześciński, dr. Samborski, Dobrowolski; na kandydatów: pp. Dąbrowski, dr. Jamiolkowski, Łagwinowicz, Turkiewicz.

Komisję rewizyjną stanowią: pp. Marczewski, Kałenski i Turkiewicz.

Umożono przeszło rs. 400 niedoborów, powstałych z nieopłacenia we właściwym czasie składki przez członków, którzy albo wyjechali z Sandomierza, albo przestali do resursy uczęszczać.

Ogólna liczba dochodu w roku sprawozdawczym stanowi około rs. 1,100, wydatki wynoszą około rs. 900, remanent na r. b. redukuje się do rs. 200.

Kłopotliwą sprawę urzędzenia bufetu przy resursie powierzono kasjerowi i gospodarzowi resursy, p. Dobrowolskiemu, który zamierza prowadzić bufet sposobem administracyjnym.

+ Wybory w straży.

Z Tomaszowa piotrkowskiego korespondent nasz pisze:

„Dnia 10-go b. m. odbyły się wybory miejscowej straży ogniowej cehowniczej.

Straż istnieje już od lat 15-tu i dzięki ofiarności członków, obywateli i kilku towarzystw ubezpieczeń posiada własny dla narzędzi i beczek skład murywany.

Naczelnikiem został p. Adolf Fürstenwald, zastępcą p. Oskar Fürstenwald, sekretarzem honorowym Julian Hopfenstand.

Do zarządu weszli pp. A. Augspach, A. Neufeld, P. Herkner, L. Herbst i Beryng.

Posiedzenie odbyło się pod prezydencją burmistrza.

Sprawozdania kasy nie odczytywano z powodu choroby kasjera.

+ Echa wileńskie.

Korespondent pisze pod d. 20 ym b. m.:

„Ruch na ślizgawkach wielce ożywiony, głównie z powodu spóźnionej w tym roku zimy.

Przedsiębiorcy ślizgawki w ogrodzie Bernardyńskim i Botanicznym, placący miastu dość znaczna sumę (z ogrodu Bernardyńskiego coś około rs. 2,000 za sezon) byli w strachu, że stracą wobec ciągłej odwilży i zupełnego braku mrozu.

Dopiero w czasie świąt Bożego Narodzenia sport łyżwowy rozwinął się w całej pełni, tak, że dotąd rozrywka ta jest ulubioną wszystkich sfer, zaczawszy od *high-life*, a skończywszy na t. zw. „publiczności niedzielnej”.

Członek zarządu miejskiego, p. Jammont, projektuje urządzenie maskarady na lodzie na cel dobroczynny.

Jutro koncertuje w Wilnie młody skrzypek, p. Zeno, uczeń Massart'a, ze współudziałem panny Bach, pianistki, b. uczennicy paryżkiego konserwatorium.

W sobotę mamy drugi koncert także skrzypka, znanego z niepospolitego talentu p. Młynarskiego, który d. 29-go grudnia przyjeżdżał umyślnie z Petersburga dla wzięcia udziału w koncercie na rzecz biura „nędzy wyjątkowej”, istniejącego przy tutejszym Towarzystwie dobroczynności.

Koncert ów przyniósł czystego dochodu rs. 1,200; suma ta rozdzielona została przez dra Titusa pomiędzy biednych.

Dzisiaj w sądzie okręgowym rozpatrywana była sprawa hr. Milewskiego i p. Khorre.

Ze strony hr. Milewskiego występował adwokat tutejszy, p. Władysław Wróblewski.

+ Echa przemysłowe.

Jak donosi korespondent nasz z Łodzi, z d. 19-ym

b. m. przybyło tam nowe „Towarzystwo akcyjne fabryki wyrobów wełnianych Gustawa Lorenza”.

Zawiazane na mocy Najwyższej zatwierdzonej ustawy nowe Towarzystwo oparło działalność swoją na kapitale zakładowym, miljon rs. wynoszącym.

Zarząd nowej firmy składają pp.: Gustaw Lorenz, Gustaw Adolf Lorenz i Zygmunt Richter, a zastępować ich mają pp.: Reinold Richter i Jan Stell.

Przed miesiącem puszczone tutaj w ruch nową tkalnię wyrobów wełnianych firmy świeżo zawiazanej: „Tempel i Lewenstein”.

Pierwszy ze współników był dotychczas komisjonerem jednego z większych fabrykantów tutejszych, drugi pochodzi z Moskwy.

Założona na dobrej podstawie materialnej nowa tkalnia ma być prowadzona na większą skalę.

Przedziałom wełny wędzie się coraz gorzej.

Smutny szereg fabryk, których chwilowa bezczynność lub zupełne nawet zwinienie jest przewidywane, rozpoczęła w tych dniach większa przedziałnia wełny i farbiarnia p. Wilhelma Kunitzego w Zgierzu.

H. Kuntze jednak ma nadzieję wznowienia jej, do czego poszukuje współnika.

Zaprzestanie robót składa fabryka p. K. na trudności kredytowe, wywołane głośną sprawą fałszerstwa weksli i ucieczki za granicę braci Koh-nów, dotychczas nieujętych.

Mamy dziś do zaznaczenia z jednej strony pewne zwiększenie się liczby protestów weksli, wystawianych przez drobnych przemysłowców; z drugiej zaś, jako przeciwstawienie, projekty rozszerzenia z wio-sną kilku mniejszych przedziałni wełny w Łodzi, należących do tejże kategorii fabrykantów. Rozszerzenie takiej fabrykacji pociągnąć musi za sobą powiększenie liczby i rozmiaru budynków fabrycznych.

Pewne konsorcjum kapitalistów zamiejscowych z Cesarstwa i Królestwa, zamierzając kapitały swoje zaryzykować na przedsięwzięcie przemysłowe łódzkie w obrębie fabrycznym, chciało nabyć na ten cel jeden z większych zakładów w Zgierzu.

Tranzakcja ta jednak nie przyszła do skutku i kapitaliści zwrócili się do samej Łodzi, gdzie, jak mówią, założyły pragną zupełnie nowy szereg zakładów przemysłowych, rodzajem wytwórczości z sobą związanych.

+ Sprzedaże.

Korespondent nasz z Piotrkowa pod d. 16-m b. m. pisze:

„Dnia 14-go b. m., w tutejszym sądzie okręgowym, odbywały się licytacje następujących nieruchomości, sprzedanych na żądanie wierzycieli prywatnych.

Nieruchomość w Rawie Nr. 127, należąca do sukcesorów Rajngolda Wisnowskiego, kupił za sumę 600 rs. Wilhelm Engel.

Nieruchomość w Tomaszowie Nr. 153, należąca do Jana i Józefy małżonków Gosk, kupił za 786 rs. Marcin Plich.

Nieruchomość w Tomaszowie Nr. 391/153, należąca do Jana i Urszuli małżonków Kazubińskich, kupił za 4,003 rs. Hersz Mandel.

Folwark Wole Bykowska, pow. Piotrkowski, własność Lucjana i Augusty małżonków Zabierzowskich, kupili za 8,090 rs. Szymon i Klotylda Olszowscy.

Nieruchomość w Łodzi Nr. 489, własność sukcesorów Karola Hasenmajera, nabyli za 31,600 rs. Hersz i Chana małżonkowie Szatan.

Nieruchomość w Tomaszowie Nr. 34, własność sukcesorów Filipiny Lange, nabył Bruno Thiem za 2,351 rs.

+ Spadek.

W tych dniach zakończył życie właściciel Rabki, miejscowości kąpielowej, p. Zubrzycki, po ostawiwszy majątek wartości podobno około dwóch milionów.

Majątek przechodzi na bliższych krewnych, mieszkających w gub. kieleckiej.

+ Rozstrzygnięcie konkursu.

Korespondent nasz z Odessy pisze d. 20-go b. m.:

„W sprawie konkursu, ogłoszonego przez kupiectwo odeskie na budowę w naszym mieście gmachu giełdy, następujące projekty zostały odznaczone przez jury.

Pierwszą nagrodę otrzymał projekt inżynierów Prohaski z Wiednia i Lichowertza z Odessy pod dewizą „Handel”; drugą — projekt pod dewizą „Naprzód” inżyniera Laudau z Łodzi i trzecią „Mercury” inżyniera Dmitrenki z Odessy.

Jeden z tych projektów otrzyma zastosowanie przy budowie giełdy, lecz który mianowicie i z jakimi zmianami jeszcze nie wiadomo.”

+ Tajemna gorzelnia.

W tych dniach wykryto w osadzie Żarnowiec tajemną gorzelnię, która podobno od dość dawna egzystowała w domu, na pozór niczem nie zdradzającym jej istnienia.

Gorzelnia wyrabiała spirytus bez pozwolenia władzy, nie placąc żadnego podatku i rozumie się robiła świetne interesy.

Zawiadomiony o tem zarząd akcyzy wydelegował na miejsce rewizora, który, oprócz małego, ale bardzo dokładnego aparatu, najnowszego systemu do pędzenia okowity, znalazł każdą zacierną, kufy, kadzie fermentacyjne, słodownię, słowem najzupełniejsze urządzenie.

Właścicielami pomienionej gorzelnii byli dwaj żydzi, pędzeniem zaś okowity zajmował się wykwalifikowany gorzelnik.

Aparat złożono w gminie, winnych zaś odstawiono do miasta powiatowego Olkusza, gdzie osadzono ich w areszcie, a sprawę oddano na drogę sądową.

Rozpoczęto śledztwo celem zbadania od jak dawna istniała gorzelnia i w jakiej ilości dziełnie produkowała spirytus.

Więść niesie, że produkcja dzienna wynosiła około 20 wiader spirytusu 96 procent.

+ „Okręt powietrzny.”

W Moskwie, jak donoszą dzienniki miejscowe, mają odbyć się niebawem próby wznoszenia się w powietrze na przyrządzie, który wynalazca, p. Czernuszenko, ochrzcił mianem „okrętu powietrznego”.

Według zapewnień wynalazcy przyrząd daje się kierować w dwóch kierunkach: pionowym i poziomym, oraz w ich kombinacjach.

Aparat napelniony będzie wodorem.

Podróż próbną odbędzie w aparacie p. Gilbert, kapitan balonu *captif* na wystawie przemysłowej francuskiej w Moskwie.

+ Ucieczka mostu.

Donoszą nam z Włocławka:

„Z powodu niskiego stanu wody, łyżwy tutejszego mostu nie mogły być wprowadzone do odpowiedniej przystani. Wiśła przed kilkoma dniami zabrała ich część nieznaczną.

Za zbiegami rozesłano telegramy gończe w celu przytrzymania, co nie będzie trudnem, kra bowiem jest nadzwyczaj krucha.

Prom kursuje ciągle, przewożąc nawet pocztę, przeznaczone do powiatu lipnowskiego.”

+ Zbrodnia.

W d. 17-ym b. m., w jednym z „chambres garnies” w Odessie, spełniono w celu rabunku zuchwałe zabójstwo dwóch kupców-milionerów z Kijowa.

Zbrodnię zauważono zaledwie w parę dni później. Dwaj główni zbrodniarze, grażini, ujęci.

Głosy publiczne.

Cechowi i niecechowi

Szanowny Redaktorze! W jednym z ostatnich numerów *Kurjer warszawski* zamieścił odezwę magistratu, biorącą w obronę rzemieślników cechowych przeciwko przynoszącej im szkodę konkurencji i zalecającą w tym celu zamieszczenie na szyldach rzemieślników cechowych objaśnienia „majster cechowy”, którego rzemieślnikom niecechowym używać nie będzie wolno. Środek ten ma zarazem służyć jako wskazówka dla rodziców i opiekunów, chcących oddawać swoje dzieci do terminu.

Jest rzeczą jasną, że rdzeniem całej sprawy jest zagrożony byt cechowców, którym szkodzi współzawodnictwo rzemieślników niecechowych, a na drugim dopiero planie stoją inne względy, jak dobro spożywców, oraz troska o to, ażeby chłopiec, oddawany do terminu, trafił koniecznie do majstra cechowego. Zresztą przyjrzyjmy się bezstronnie, czy zarzuty czynione niecechowom są istotnie zupełnie zasadne i czy komentarze na szyldach, mające służyć do odróżnienia rzemieślników jednej kategorii od drugiej, przyniosą oczekiwany od nich skutek.

Ze komentarze na szyldzie nie doprowadzą do pożądanego rezultatu pod względem konkurencji, jest to rzeczą pewną, gdyż rzemieślnicy niecechowi bardzo prędko po otwarciu warsztatu lub sklepu zdobywają sobie klientelę, a raz zjednani kundmani, jeżeli ich nie odstraszy zły wyrób, jeżeli są zadowoleni z nabywanego artykułu, nie porzucą rzemieślnika dlatego tylko, że na jego szyldzie niema napisu „cechowy”. Jeżeli cechowcowi idzie nie o interes własny, lecz o dobro spożywców, t. j. o to, ażeby ten ostatni nie dostał złe zrobionego towaru, to jest on sam ze sobą w pewnej sprzeczności. Potraciwszy bowiem z ogólnej liczby rzemieślników pewien procent na takich, którzy kształcili się w swoim fachu po za terminem cechowym, zawsze jeszcze pozostanie znaczna liczba niecechowców, którzy odebrali wykształcenie fachowe u majstrów cechowych i uzyskali stopień czeladnika, zatwierdzony przez urząd starzych zgromadzenia. Jeżeli więc stawia im się za rzut, że jako nie wpisani do cechu narażają publi-

czność na nabywanie towaru nieudolnie wykonanego, to w cóż w takim razie obróci się kompetencja majstra cechowego, któremu tego rodzaju niecechowicze zawdzięcza fachowe swoje wykształcenie?...

Podobnie nie wiele słuszności ma za sobą, względem komentarza, umieszczony na szyldzie, da możność rodzicom orjentowania się do kogo udać się należy dla oddania chłopca na naukę, boć chłopiec u majstra niecechowego może się nauczyć tyle, ile ten ostatni nauczył się u majstra cechowego.

Zresztą, czyż tylko przez terminowanie u majstra cechowego można się wyuczyć fachu? Można przecież wykształcić się za granicą, można u nas w kraju skończyć szkołę rzemiosł. Czy więc takiego rzemieślnika można bez ujmy dla słuszności uważać za niedostatecznie wykwalifikowanego, dlatego jedynie, że kwalifikację nabył po za obrębem cechu?

Zdaje się więc, że należenie do cechu i zdolność fachowa nie są ze sobą w tak ścisłym i nierozdzielalnym związku, aby jedno bez drugiego istnieć nie mogło.

T. Niedźwiedzi,
fachowiec niecechowy.

Służba wiejska.

Szanowny Redaktorze!

Nader ważną dla ziemian kwestję poruszył przed kilkoma tygodniami (Nr. 343 Kur. War.) p. Ludwik Budziszewski, nawołując właściwą sekcję Towarzystwa popierania przemysłu i handlu do zajęcia się wprowadzeniem książeczek służbowych dla czeladzi wiejskiej, jako jedynego może hamulca przeciw szerzącej się demoralizacji i bezkarności w postępowaniu służby folwarcznej.

I u nas, tu w rawskim, nie dzieje się pod tym względem lepiej, jak w okolicach Białej, z kąd p. Budziszewski korespondencję swoją nadesłał. I my tu cierpimy wskutek braku kontroli nad służbą, szukającą pracy. Nie rzadkie, ale raczej powszechne, są tu wypadki, że parobczak lub dziewczyna, ugodzeni na jarmarku, pobrawszy zadatki, wcale się do służby nie zgłaszają. Co więcej, t. zw. „odmawianie” służby weszło tu już prawie w zwyczaj — czem znów zajmują się małomiasteczkowi faktorzy lub żebraczki i żebracy więcej, ciągnący z tego procederu wcale spore dla siebie zyski.

Rzecz prosta, że pracodawca, któremu w ciągu kwartału służbę odmówiono, nie mając wyboru — bo ręk do pracy potrzebuje — przyjmuje pierwsze lepsze zgłaszające się indywiduum, z góry będąc przygotowanym na to, że indywiduum takie, nie posiadając najczęściej zgoda legitymacji, ani świadectwa z poprzedniej służby, nie daje tem samem żadnej gwarancji, że nowego miejsca za łada okazją nie rzuci, skoro na pierwszym jarmarku lub w karczmie przydrożnej znajdzie usłużnego faktora, który mu natychmiast inną służbę nastreczy.

Tak więc pracodawca skazanym jest na łaskę i niefaskę służącego; na jego kaprysy i lenistwo przez szpary patrzeć musi, bo w każdej chwili może się znaleźć w położeniu bez wyjścia, gdy np. w porze sianokosu lub żniw, albo też kopania, ręk do pracy mu zbraknie.

Tak jest u nas, tak też wszędzie prawie, że brak kontroli nad służbą do ostatecznej doprowadzi ją demoralizacji. Dlatego też łączymy nasze głosy z głosem p. Budziszewskiego i mamy nadzieję, że Towarzystwo popierania przemysłu i handlu na sprawę tę zwróci uwagę.

H. Fobóg
z rawskiego.

NOTATNIK TERMINOWY.

— Jutro, o godz. 5-iej po południu, w lokalu gospody przy ulicy Walec pod № 13-ym, odbędzie się kwartalna sesja zgromadzenia czeladników rzeźniczych.

— Jutro, o godz. 11-iej przed południem, w lokalu starszego, p. Oleksińskiego, przy ulicy Królewskiej, odbędzie się sesja zgromadzenia kowali.

ZE ŚWIATA.

× Ze Lwowa donoszą nam 19 b. m. „Stanisław Badeni został członkiem trybunału państwa w Wiedniu. — Do Lwowa wrócili dziś: namiestnik hr. Kaz. Badeni i marszałek krajowy ks. Sanguszko. — Arcyksiążę Leopold Salwator wyjechał ze swoją małżonką ze Lwowa do Wiednia na pogrzeb ojca swego arcyksięcia Salwatora, który umarł na influencję. — W sprawie nieszczęśliwego wypadku kolejowego, który zdarzył się w nocy na 16-ty lutego 1891-go roku i którego ofiarą padł urzędnik ś. p. Chechliński, odbyła się rozprawa karna w sądzie samborskim przeciw urzędnikom kolejowym, maszynistom i zwrotniczym. Wszyscy zostali uwolnieni; sąd przychylił się widocznie do opinii obrońców, którzy stwierdzili, że nie ci winni, którzy zasiadają na ławie oskarżonych, lecz ci, którzy żądali od nich rzeczy niemożliwych. — Ministerjum austriackie przyjęło oferty szewców i rymarzy na dostawę 30,000 par butów na r. 1892-gi, z czego na Galicję przypada około 8,000 par.”

× Konna partja. Oryginalną partję karambola przegrano świeżo w zakładzie „Variété” w Wiedniu. Dwaj przeciwnicy pojawili się na kucach i, kręcąc się na nich dokoła bilardu, rozgrywali partję. Ukończono ją w przeciągu 25-iu minut, w którym to czasie zwycięzca zrobił 50 karamboli, partner zaś jego zaledwie 39. Gracze wystąpili w kolorowych szatach w odpowiednio urządzonej arenie.

× „Thermidor.” Długo pozostająca w zawieszeniu sprawa „Thermidora” Sardou rozstrzygnięta została narazie. Na jednym z posiedzeń parlamentu francuskiego oświadczył minister oświaty, Bourgeois, iż sztuka Sardou stanowczo wzbroniona jest na scenie „Komedji Francuskiej”, w każdym wszakże innym teatrze niesubwencjonowanym wystawić ją wolno.

× Ofiara tuberkuliny. Jak donoszą z Zurichu, padł tamże ofiarą tuberkuliny profesor Klebs, środek mianowicie Kocha zaszkodził jego profesurze. Klebs z takim zapałem oddawał się badaniom nad tuberkuliną, iż zupełnie zaniedbał wykłady, czem niezadowoleni uczniowie podali skargę do senatu, senat zaś wezwał profesora o podanie się do dymisji.

× Ponura przepowiednia. Długi czas za życia księcia Klarencki obiegały pogłoski, jakoby książę z umysłu stronił od małżeństwa, na które ostatecznie, jak na księcia krwi panującej, w dość późnym zdecydował się wieku. Przyczyny opóźnienia tego dopatrywano się już to w jakiejś tajonej a gorącej miłości, już to wreszcie wogóle we wstręcie do pojęcia małżeńskiego. Pewna, dobrze ze stosunkami „Marlborough House” obznajomiona osoba, wstręt ten tłumaczy przepowiednią cyganki, która nie wiedząc z kim miała do czynienia, przepowiedziała księciu z ręki jego, iż małżeństwo równało się dla niego śmierci. Książę przyjął horoskop ten zrazu obojętnie, gdy wszakże w jakiś czas później inna jakaś wróżka tę samą powtórzyła mu przepowiednię, uderzyła go ona bardzo i długo pozostawał pod jej wpływem.

× Głodomorka. Emancypacja kobiet, prowadząca do równouprawnienia ich z mężczyzną, na każdym występuje polu. Oto świeżo jedna z cór Ewy postanowiła iść o lepsze nawet z głodomorami. Niejaka miss Nelson, artystka amerykańska, wystąpić ma w Paryżu z długotrwałym postem, w czasie którego nic, prócz szklanki dziennie jakiegoś specjalnego napoju, do ust brać nie będzie. Celem miss Nelson jest dostarczenie biednym sposobu obchodzenia się bez pożywienia i to bez nadwątlenia zdrowia. Rozpocznie popis w przyszłym tygodniu w „Grand-Hôtelu”, jak zwykłe, w otoczeniu lekarskim i dziennikarzy. W czasie postu wystąpi nadto z czterema koncertami, z których dochód przeznacza na biednych.

× Świadectwo lekarskie. Dwaj lekarze europejscy, wezwani do łóża umierającego kedywa Tewfika, następujące złożyli sprawozdanie ze spostrzeżeń swoich na rozkaz ministerjum egipskiego: „We czwartek, w d. 7-ym b. m., o godz. 4-iej zrana, przewieziono nas osobnym pościągami do Helonan, do łóża jego wysokości. Po przybyciu na miejsce o godz. 5-iej min. 30, przyjął nas lekarz nadworny, dr. Salem basza, paru słowami objaśniając nas o chorobie jego wysokości, przedstawiając ją, jako atak influencji, do dnia poprzedniego nie anormalnego nie przedstawiającej. Dopiero ostatniej nocy wzmożła się gorączka, twierdził lekarz nadworny, jego wysokość cierpiała na bezsenność i skarżył się na brak oddechu i ból w lewym boku, dla uśmierzenia którego zaadministrowano mu wstrzyknięcie morfiny. Zadziliśmy się więc niepomiernie, zastawszy chorego w stanie silnego niepokoju. Zmieniony był bardzo, wybladły, z oczyma bez wyrazu, leżał półsiedząc, podtrzymywany przez dwóch służących, widocznie nie mogąc tehu złapać. Z otoczenia swojego nie zdawał sobie sprawy i narzekał, że światła nie było w pokoju. Sprawdziliśmy gorączkę 40-stopniową i słaby bardzo puls. Auskultacja wykazała nam wysięk w lewym płucu i zajęcie kataralne prawego. Stan ten jednak płuc nie tłumaczył ujawniających się symptomów mózgowych. Dlatego zwróciliśmy uwagę na inne organy i zażądaliśmy objaśnień od lekarza, prowadzącego kurację, odpowiedziano nam wszakże, iż pod tym względem nic anormalnego nie zauważono. W tych warunkach zaleciliśmy pewne środki, odjechaliśmy na czas pewien do Kairu, obowiązkiem naszymi przynagleni do tego. Około godz. 1-iej powróciliśmy do Helonan. Stan chorego przez ten czas pogorszył się znacznie i nie tylko choroba płuc, ale i symptomy mózgowe wystąpiły z siłą, wszelkiej prawie pozbawiając nadziei. Teraz dopiero wyszła na jaw choroba nerek. Natura zatem choroby określała się zakaźnym zapaleniem płuc, wywołanem przez influencję, skomplikowaną równie zakaźnem zajęciem nerek, co razem wszelkie wyzdrowienia odbierało szanse. Nie przeszkadzało nam to użyć wszystkich środków, jakie były w naszym posiadaniu, niestety, wszystko napróżno. O godz. 7-iej wieczór nastąpiła śmierć. Podpisano: dr. A. Comanos, dr. Ed. Hess.” W post scriptum dodaje dr. Comanos, iż już o godz. 8 ej zrana prosił Salema baszę, aby o stanie kedywa zawiadomił prezesa ministrów i księcia Husseina baszę, Salem wszakże do ostatniej chwili z przedstawieniem rzeczywistego stanu choroby zwlekał. Wcześniej nawet znacznie żądano od niego wyjawienia prawdy, ale się żądaniu temu sprzeciwił.

≈ W dniu 17-ym b. m. w Kielcach, w kościele św. Wojciecha pobłogosławiony został przez Jks. kanonika Kulińskiego w asystencji Jks. Kozerskiego związek małżeński pomiędzy panną Walerją Ligezą i panem Kajetanem Trąbczyńskim z Sieradza. Szczęść Boże młodej parze. 258

Dla biednej nauczycielki z ulicy Piekarskiej.
Doktorowa K. rs. 2.
Dla potrzebujących kolegów.
B. P. dwa szyniele.

NEKROLOGJA.

† Ś. p. Ferdynanda Kwietniewicz,
P A N N A,

lat 68, córka geometry, zmarła dnia 22 stycznia r. b. Rodzina zmarłej zaprasza znajomych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w dolnym kościele św. Krzyża, o godzinie 11-iej przed poł. w niedzielę dnia 24 b. m., a o godz. 1-iej z poł. tegoż dnia na wyprowadzenie zwłok na cmentarz powązkowski. —256

† Ś. p. KAROL FRYDERYK

Blumek,

obywatel m. Garding, przeniósł się do wieczności w dniu 22-im stycznia 1892 r., przeżywszy lat 75. Pograżeni w smutek: córki, synowie, zięćowie i wnuki zapraszają przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok z domu przy ulicy Nowolipie № 46, w poniedziałek, to jest dnia 25-go stycznia, o godzinie 3-iej po południu, na cmentarz ewangelicko augsburski. Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą. —254—

† Ś. p. Henryk Celler,

starszy majster zgromadzenia krześlarzy,

zmarł dnia 21-go stycznia 1892 r., przeżywszy lat 55. Pozostała matka, brat i siostry zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok z kaplicy ewangelicko-augsburskiej przy ulicy Mylniej dnia 24-go b. m., o godzinie 4-iej po południu, na cmentarz tegoż wyznania odbyć się mające. 2—130—

B. P.

Marceli Rubinstein,

b. urzędnik kolei iwangrodzko-dąbrowskiej,

po długich i ciężkich cierpieniach, przeniósł się do wieczności w dniu 23-im stycznia r. b., przeżywszy lat 36. W nienalonym żalu pozostali: matka, bracia i siostry zapraszają krewnych, przyjaciół, kolegów i znajomych na wyprowadzenie zwłok w poniedziałek, to jest dnia 25-go stycznia, o godzinie 2-iej po południu ze szpitala św. Jana Bożego, na miejsce wiecznego spoczynku. Osobne zawiadomienia rozsyłane nie będą. 2—261

B. P.

Frajdla z Nendingów, 1-go ślubu Tyłpel, 2-go

Goldman,

przeżywszy lat 82, przeniosła się do wieczności. Stroskany syn, synowa i wnuki zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok z ulicy Pawiej № 16 w niedzielę, dnia 24-go stycznia r. b., o godzinie 12-iej w południe na cmentarz starozakonnych. 2—146

† Dnia 26-go stycznia, to jest we wtorek, za duszę

ś. p. Stanisława Zdrojewskiego,

obywatela m. Warszawy, jako w 3-cią rocznicę śmierci, odbędzie się żałobne nabożeństwo, w kościele Narodzenia N. Panny Marji na Lesznie, o godzinie 11-iej przed południem, na które żona z dziećmi zaprasza krewnych i przyjaciół. —239—

† Dnia 25 stycznia, t. j. w poniedziałek, w bolesną rocznicę zgonu ś. p.

Maurycego Krupowicza,

odbędzie się w kościele św. Aleksandra, o godzinie 9-iej rano, msza święta za spójność jego duszy. —251—

† Za duszę ś. p.

MAGDALENY MATERNICKIEJ,

w pierwszą rocznicę śmierci, odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele św. Józefa Oblubienica (po-karmelickim) na Krakowskim-Przedmieściu w poniedziałek, dnia 25-go stycznia, o godzinie 11-iej przed poł. —247

† W poniedziałek, dnia 25-go b. m., jako w dzień imienin

ś. p. Pawła Wóycickiego,

budowniczego, odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele św. Aleksandra, o godzinie 10-iej rano, na które pozostała żona z dziećmi zaprasza krewnych, kolegów i przyjaciół zmarłego. 249

† W poniedziałek, dnia 25-go b. m., w kościele św. Krzyża odprawione będą msze św. za duszę

ś. p. Ludwiki hrabianki Plater-Zyberkówny, o godzinie 10-iej rano. —248

† W dniu 25-ym stycznia, te jest w poniedziałek, w kościele św. Krzyża, o godzinie 9-iej rano, odprawione zostanie nabożeństwo żałobne, za dusze

244

ś. p. Antoniego Górskiego, ojca syna, oraz Władysława z Górskich Tabaczyńskiej.

† Wszystkim, którzy z prawdziwą życzliwością ulżyli nam w ciężkim strapieniu, przyjmując udział w odprowadzeniu zwłok ukochanej córki naszej

ś. p. KAROLINY,

szanownemu duchowieństwu, a w szczególności Jks. Podbielskiemu, za bezinteresowne oddanie duchownej posługi i szan. p. Misiewiczowi za bezinteresowne wykonanie pobożnych pieśni podczas mszy św. żałobnej, a także młodzieży, która na swych barkach odniosła drogę nam zwłoki na miejsce wiecznego spoczynku, serdeczne „Bóg zapłać” składają

Rodzice SKOCZYŃSCY.

NADEŚLANE.

W dniach 27, 28 i 29 stycznia odbędzie się w **Salonie Artystycznym** Nowy Świat nr 27 sprzedaż dzieł sztuki przez licytację na rzecz wystawców.

Z Petersburga.

W *Żurn. minist. narodn. prośw.* ogłoszono obecnie rezultaty egzaminów dojrzałości za rok 1890-ty.

Egzaminy dojrzałości odbywały się w 175 iu zakładach naukowych (165 iu gimnazjach rządowych, 5 iu szkołach cerkiewnych i 5 iu gimnazjach prywatnych). Życzenie poddania się egzaminowi dojrzałości w roku sprawozdawczym wyraziło 3,223 uczniów gimnazjów rządowych, 54-ch uczniów szkół cerkiewnych, 65 iu wychowauć szkół prywatnych i 256 osób postronnych, ogółem 3,598 osób. W porównaniu z rokiem poprzedzającym liczba egzaminujących się była mniejsza o 37 osób, głównie z powodu ubytku osób postronnych. Do egzaminów nie dopuszczono 113 tu uczniów gimnazjów, 4 uczniów szkół cerkiewnych i 1 wychowauca zakładu naukowego prywatnego z powodu małych postępów, oraz 8 iu uczniów gimnazjum z powodu niedostatecznej dojrzałości moralnej, jaka wyraziła się w ich postępowaniu. Oprócz tego usunięto 3 osoby postronne, które w złożonych przez siebie podaniach oraz *curriculum vitae* dowiodły jasno, iż nie są dostatecznie dojrzałe; 13 uczniów gimnazjum z powodu choroby, z odłożeniem egzaminu do roku następnego i jednego ucznia gimnazjum za przekroczenie przepisów egzaminacyjnych. W ogólności uczniowie, nie dopuszczeni do egzaminu dojrzałości w r. 1890-ym, stanowią 3.9% ogólnej liczby. Największa liczba niedopuszczonych figuruje w okręgu naukowym warszawskim. Okrąg ten zajmuje również pierwsze miejsce pod względem małych postępów uczniów; następnie idą okręgi naukowe: moskiewski, kijowski, dorpaccki itd. Największą liczbą uczniów, robiących dobre postępy, odznaczają się okręgi: petersburski i orenburski. Nie zdało egzaminu dojrzałości 319 osób czyli 9.2% ogólnej liczby zdających; w tej liczbie uczniów gimnazjów rządowych 176 (5.7%) i 146 osób postronnych (56.7%); wszyscy uczniowie szkół cerkiewnych, oraz zakładów naukowych prywatnych zdali egzamin. Większość kandydatów, którzy nie zdali egzaminu, wykazała małe postępy w języku ruskim, greckim i łacińskim oraz matematyce. Każdy z uczniów gimnazjów, który nie był w stanie zdać egzaminu, otrzymał przeciętnie 2 do 3-ch stopni niedostatecznych; osoby postronne miały po 3—4 stopni niedostatecznych. W porównaniu z rokiem ubiegłym—rok sprawozdawczy należy uważać za pomyślny ze względu na wyższy procent zdających i na odpowiednio większą ilość osób, które otrzymały patenty, oraz świadectwa dojrzałości.

Dień pisze:

Ministerjum finansów wniosło do rady państwa projekt asekurowania robotników fabrycznych od wypadków nieszczęśliwych. W ostatnich czasach ten sposób wynagradzania poszwankowanych robotników zyskuje coraz większe prawo obywatelstwa. W Rosji kwestja powyższa postawiona została na porządku dziennym jeszcze w r. 1881-ym, t. j. lat temu dziesięć. Opracowanie całego planu powierzone wówczas zostało towarzystwu popierania przemysłu i handlu. Następnie asekuracja zaczęła być stosowaną w praktyce z inicjatywy osób prywatnych, w niektórych fabrykach i zakładach przemysłowych przyczem korzystano głównie z usług towarzystw asekuracyjnych prywatnych. Z powodu jednak względnie słabej odpowiedzialności materialnej fabrykantów w razie wypadków z robotnikami, sprawa ubezpieczeń z inicjatywy prywatnej nie mogła przyjąć szerszych rozmiarów.

Opracowany przez ministerjum finansów projekt ma na celu wprowadzenie asekuracji państwowej za pomocą urządzenia ogólnej kasy ubezpieczeń dla wszystkich fabryk i zakładów przemysłowych. Fun-

dasze kasy mają powstać z obowiązkowych składek, ścaganych od fabrykantów odpowiednio do liczby zajętych w fabryce robotników. Kasa wydawać będzie emerytury robotnikom kalekom, a w razie ich śmierci pozostałym rodzinom.

W ten sposób asekuracja od wypadków nieszczęśliwych włożona została na samych właścicieli przedsiębiorstw i robotnicy nie biorą udziału w kosztach tej organizacji. Sądzi się jednakże, iż ofiary te, wkładane na przedsiębiorców, nie powinny uwalniać ich ani od materialnej, ani od karnej odpowiedzialności zwłaszcza w tych wypadkach, kiedy nieszczęście wynikło skutkiem niedbalstwa administracji fabrycznej lub braku odpowiednich urządzeń, zapewniających należyte bezpieczeństwo robotnikom. Jest rzeczą zupełnie zrozumiałą, iż przeniesienie całej odpowiedzialności materialnej na kasę ubezpieczeń mogłoby doprowadzić do wcale niepożądanych rezultatów; łatwo też przewidzieć, że fabrykanci, zwolnieni od odpowiedzialności, zaniedbaliby zupełnie środki bezpieczeństwa w fabrykach. Wobec tego asekurację rządową należałoby zastosować tylko do takich wypadków, które zdarzyły się dzięki wyjątkowemu zbiegowi nieszczęśliwych okoliczności, albo do takich, które wynikły przy pewnym udziale winy robotnika. Kasa może oczywiście we wszelkich warunkach wydawać emeryturę, jeżeli jednak winnym nieszczęśliwego wypadku jest sam przedsiębiorca, wówczas z zupełną słusnością należy zobowiązać go do pokrycia kosztów wynagrodzenia robotnika.

Spółcześnie z organizacją ubezpieczenia od wypadków nieszczęśliwych, projekt ministerjum finansów ma na uwadze wydawanie z kasy zapomóg tym robotnikom, którzy utracili zdolność do pracy skutkiem wyczerpania sił lub przewlekłej choroby. Kapitał, przeznaczony na ten cel, tworzy się już wyłącznie ze składek samych robotników, a fabrykanci biorą tutaj udział tylko w stosunku 1/3. Lecz i tutaj należy pamiętać, że choroby wśród robotników pozostają w zależności od warunków higienicznych, zaleźnych znów do pewnego stopnia od dobrej woli fabrykanta. Można nawet twierdzić, iż warunki antyhigieniczne fabryk przynoszą większą szkodę zdrowiu robotników, aniżeli oddzielne wypadki nieszczęśliwe. Ztąd też nie wydaje się nam słusznym, aby na kasę chorych składać się mieli w przeważnej części sami robotnicy.

Dzienniki petersburskie donoszą, iż bilety, przeznaczone do drugiej loterii dobroczynnej, zaczęły się już drukować. W celu uniknięcia wyzysku ze strony pośredników, bilety, o których mowa, rozesłane będą wcześniej do różnych miejscowości państwa.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

ZDROWIE LEONA XIII^{go}

Rzym 23-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — Wczoraj obnoszono po ulicach Rzymu nadzwyczajne wydania pism z wiadomościami z Watykanu, tytułowanymi „*Agonia del Papa*”. Mimo tego sytuacji nie należy uważać za krytyczną. Ojciec św. podniósł się już z łóżka po wtorkowym lekkim ataku influenzy; jeżeli zaś nie opuszcza wewnętrznych komnat Watykanu, to raczej przez ostrożność. Nie jest on chorym, wszakże właściwy wiekowi Jego zanik starczy przybiera częstokroć objawy wyraźniejsze. Sominolencja zmienia się z ożywieniem.

Rzym 23-go stycznia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Na wczorajszym posiedzeniu izby deputowanych interpelowano rząd z powodu zatrważających pogłosek o pogorszeniu się zdrowia Ojca św. Minister Nicotera zapewnił, że bezpośredniego niebezpieczeństwa niema.

KOJEJE PRUSKIE.

Berlin 23-go stycznia. (Tel. pryw. K. W.) — Podczas rozpraw pruskiej izby deputowanych nad budżetem kolei, kanclerz Caprivi i minister komunikacji, Thielen, zapewnili, że tegoroczny wzrost wydatków na koleje państwowe nie będzie trwałym. Rząd pracuje pilnie nad poprawą stosunków komunikacyjnych i ma niepełną nadzieję, że smutne wypadki na kolejach w blizkiej przyszłości należeć będą do wyjątków. O wartości kolei państwowych w Prusiech świadczy fakt, że zdolano bez żadnych utrudzeń ogólnego ruchu przewieźć 1,800,000 pielgrzymów, udających się do Trewiru dla złożenia hołdu sukience Chrystusowej. O powrocie do systemu kolei prywatnych lub wydzierżawiania, czego żądał Rickert, nie może być mowy.

PROJEKT SZKOLNY.

Berlin 23-go stycznia. (Tel. pr. Kur. War.) — Podczas rozpraw budżetowych w sejmie pruskim Rickert wystąpił z silnem potępieniem kanclerza Caprivię za wzniesienie projektu szkolnego. Projekt ów prowadzi szkołę pruską nad brzeg przepaści i wydaje ją na łup kościołowi. Caprivi zaprzecza, aby rząd w polityce wewnętrznej dokonał zmiany frontu. Opiera on się na stronnictwach, w łonie których znajduje prawdę. Minister oświaty hr. Zedlitz zapewnia, że projekt jego wymierza równą sprawiedliwość wszystkim wyznaniom. Hobrecht (narodowo-liberalny przewodzca) nagania surowo politykę rządu wobec pruskich poddanych niemieckich, utrzymując, że w ten sposób wychowa się nowy *home rule* na granicach państwa. Minister hr. Zedlitz bronił energicznie polityki równouprawnienia żywiołów lojalnych.

Berlin 23-go stycznia. (Tel. pr. K. W.) — Izba deputowanych sejmiku pruskiego rozpoczęła obrady nad projektem rządowym o szkołach ludowych. Kanclerz hr. Caprivi oświadczył, iż zmiany, które projekt wprowadza, mają na celu zadowolenie, o ile możliwości, także poddanych katolickich. Nie dzisiejszy rząd pruski wszczął walkę z kościołem (*kulturbekämpfung*). Minister oświaty, hr. Zedlitz, oświadczył, że skoro arcybiskup Stabilewski zgodził się być lojalnym poddanym pruskim, to on, minister, nie uważa za właściwe zająć stanowiska odpychającego. Mieszkańcom wschodnich prowincyj Prus należy zaszczerpieć poczucie samoistności, natenczas widmo polskie zniknie samo. (Aj. półn.)

DEKLARACJA BISKUPÓW.

Paryż 23-go stycznia. (Tel. pryw. K. W.) — Deklaracja biskupów w kołach republikańskich doznała bardzo podzielonego przyjęcia. *Liberté* spodziewa się, że zamiast uspokojenia umysłów, rozdrażni ona tylko radykalistów. Istotnie organy radykalne przedstawiają deklarację jako wypowiedzenie wojny Rzeczypospolitej.

Paryż 23-go stycznia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Zapytany o zdanie co do deklaracji pięciu francuskich arcybiskupów, Jules Simon oświadczył, że woleli milczeć. W każdym razie ważnym jest fakt uznania przez nich Rzeczypospolitej. Zapowiedź opozycji nie jest czemś nienaturalnem: nikt nie wymagał od duchowieństwa, aby z góry potakiwało wszelkim reformom ustawodawstwa świeckiego. Wezwanie, aby katolicy energicznie spełniali swój obowiązek wyborczy, nagania Simon, jako zachętę do tworzenia partji. Senator Dide potępia surowo biskupów, którzy zdaniem jego powinni zrozumieć szczytną ideę kościoła narodowo-gallikańskiego. Deklaracja jest wypowiedzeniem wojny. (Dide jest protestantem; przyp. red.)

Paryż 23-go stycznia. (Tel. pr. Kur. War.) — Deputowany Hubbard, który postawił niedawno w izbie wniosek w sprawie zachowania się biskupów, miał wczoraj rozmowę z Freycinetem i z Fallièresem o deklaracji wczorajszej arcybiskupów, w której widzi dowód, że duchowieństwo nie myśli o rozbrojeniu. Hubbard żądał od ministrów, aby przedstawili parlamentowi wniosek odroczenia obrad nad przedstawionym niedawno izbie projektem o stowarzyszeniach, który zdaje się być wstępem do zniesienia konkordatu. (Aj. półn.)

AWANTURA W IZBIE.

Paryż 23-go stycznia. (Tel. pryw. K. W.) — Dzienniki przeważnie pochwalają Constansa za nie przyjęcie pojedynku. Żądaniu bulanzysty Boudcau, aby dziennikarza Wampze za spoliczkowanie go ścigać sądownie, odmówiono. Śmieją się również z tego, że Laur zażądał od prokuratora jeneralnego konferencji, celem wytoczenia skargi Constansowi w tej samej chwili, w której posłał do ministra swych sekretantów.

Paryż 23-go stycznia. (Tel. pr. Kur. War.) — Prokurator jeneralny uwiadomił Laurę, że po zajęciu w pałacu Bourbonów on mógłby wystąpić przeciw ministrowi Constansowi tylko wtedy, gdyby zażądał tego prezydent izby. Laur może zażądać od

Floqueta, aby wniósł do prokuratora skargę na Coustansa. Floquet nie otrzymał dotąd żądania w tym duchu od Laura, wszakże mniemają powszechnie, że kwestja wyczerpana. (Aj. półn.)

SPRAWA CHADOURNE'A.

Paryż 23-go stycznia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Według doniesień z Konstantynopola, ostatnia nota bułgarska kończy sprawę Chadourne'a.

Konstantynopol 23-go stycznia. (Tel. pr. Kur. War.) — Tutejsze poselstwo francuskie uwiadomiło wczoraj W. Portę, iż rząd Rzeczypospolitej zgadza się na projekt noty bułgarskiej, wystosowanej do Francji, skutkiem czego sprawę Chadourne'a uważać można za umorzoną. W nocy rzeczony wyrażono ubolewanie z powodu, iż konsul francuski w Sofji nie był piśmiennie uwiadomiony o wydaleniu Chadourne'a i obowiązano się w przyszłości używać w tym celu komunikatów piśmiennych. (Aj. półn.)

PROCES WALSALLSKI.

Londyn 23-go stycznia. (Tel. pryw. Kur. W.) — W procesie walsallskim przeciw sześciu anarchistom, oskarżonym o niedozwolony wyrób materiałów wybuchowych, odczytano zeznanie jednego z nich, który potwierdza winę swoich towarzyszy i oświadcza, że bomby przeznaczone były do wywozu.

PODPALENIE MOSTU.

Tczewo 23-go stycznia. (Tel. pryw. K. W.) — Nieznane indywiduum usiłowało wczoraj stary most na Wiśle zapalić gazem. Pożar w porę ugaszono. Śledztwo zarządzone.

WIELKI POŻAR.

Nowy Jork 23-go stycznia. (Tel. pryw. Kur. War.) — W Indianopolis spłonął instytut położniczy. Mnóstwo kobiet i dzieci zginęło.

Berlin 23-go stycznia. (Tel. pr. Kur. War.) — Komisja parlamentu rzeszy w sprawie ocenia towarów, znajdujących się w magazynach tranzytowych, uchwaliła rozciągnąć odpowiednie prawo także do drzewa budulcowego i opałowego, jakoteż do maki i znajdujących się w składach młynarskich zapasów zboża. (Aj. półn.)

Paryż 23-go stycznia. (Tel. pryw. K. W.) — Według wiadomości z Buenos-Ayres, wybuchły poważne zaburzenia w Mendocinie (Argentyna). Wiele osób zabitych i raniomych. Celem przywrócenia spokoju rząd wysłał nadzwyczajnego komisarza.

Londyn 23-go stycznia. (Tel. pr. Kur. War.) — Tutejsza izba handlowa oświadczyła się przeciw projektowi zaprowadzenia banknotów jednofuntowych.

Londyn 23-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — Sławny astronom, dyrektor obserwatorium w Cambridge, John Adams, umarł.

Belgrad 23-go stycznia. (Tel. pr. Kur. War.) — Długoletni poseł niemiecki w Belgradzie, hr. Bray, wręczył rejencji pismo odwołujące go i wyjeżdża ztąd we wtorek.

Belgrad 23-go stycznia. (Tel. pr. K. W.) — Rząd odmówił przyjęcia dymisji ministra oświaty, Nikolicza (który stracił na dyfteryt czworo dzieci i skutkiem tego ciosu zażądał uwolnienia; przyp. red.). Udzielono mu trzymiesięcznego urlopu, który minister spędzi w Trjeście i Wenecji.

Berlin 23-go stycznia. (Tel. pr. Kur. War.) — Ruble w gotówce 199 25 (wczoraj 198.80)
Ruble na dostawę 199 25 (wczoraj 198.25)

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

— Pani F. M., stałej czytelniczce. — Znajdzie sz. pani za pośrednictwem ogłoszenia, my adresów takich nie udzielamy i udzielać nie możemy.

— Stałej prenumeratorki. — Takich rekomendacji udzielać nie możemy.

— Pani Reginie-Judyte. — W Warszawie na Królewskiej, róg Marszałkowskiej. — W drugiej sprawie chętnie depomoże Tow. muzyczne lub „Lutnia”.

— Tej samej. — Imię, o jakie pani zapytuje, notuje „Kalendarz warszawski” w d. 25-ym kwietnia. W r. b. dzień ten przypada w poniedziałek.

— Panu J. J., stałemu prenumeratorki. — Może sz. pan korespondować za naszem pośrednictwem; list zaraz wyszliśmy.

— Panu Niewiadomskiemu N. 50. — Nadziwne.

— P. M. J. F. — Stanowczo „używać ich”.

— Panu L. M. — Nie wydrukujemy. Prosimy o adres dokładny.

— Panu S., stałemu korespondentowi (?). — Mianuje naczelnik zarządu (adres w gmachu).

— Panu Adamowi Gol. — Prosimy o adres.

— Panu E. G. z ul. Złotej. — Są tak różne, jak różne talenty i wartości artystyczne. W wszystkich wyliczać nie możemy. Jeżeli chodzi o stałych, dziś maksimum 5,000 i 5,000 rs.

— Panu Wikł. Łubor. w Kr. — Nie zachowamy.

— Panu Hor. — Zapewne do tej cukierni już nigdy sz. pan nie pójdzie?

— Stałemu prenumeratorki z Płocha. — Poinformuje inspektor rządowy kolei nadwiślańskiej, do którego zwrócić się radzimy.

— Długoletniemu prenumeratorki. — Skargę sz. pana zakomunikowaliśmy dyrekcji, która niewątpliwie stosowne środki zarządzi.

— Panu Antoniemu Bil. — Najdokładniej poinformuje sz. pana o adresach żądanych miejscowa czytelnia akademicka.

— Prenumeratorki. — Nazwisko autora za mało dobrze jest znane, szanowane i uczciwe, byśmy mogli zarzuty sz. pana brać na serio.

— Panu E. Ber. — Posiadający świadectwo z ukończenia 6-ku klas gimnazjum lub szkoły realnej, może w każdej chwili wstąpić do wojska w charakterze ochotnika. O wakującym miejscu w pułku należy osobicie dowiedzieć się w kancelarii pułkowej. — W warszawskiej szkole dentystycznej kurs nauk rozpoczął się w październiku r. z. Nowe zapisy szkoła przyjmować będzie z początkiem drugiego semestru.

GIEŁDA.

Warszawa d. 23-go stycznia.

Poranne dzisiejsze szacowania berlińskie zapowiadały 198.50 i 198.50 w zaoferowaniu, co odpowiada kursowi 50.37½ bez kosztów. Nasze zebranie było dziś mało czynne na polu dewiz, skutkiem czego cedula notuje za ledwie dwa kursy za wpłaty w Berlinie: początkowy 50.50 (równia 198 m. bez kosztów) i końcowy 50.40 (t. j. 198.40 m. za 100 rs.), wytwarzając różnicę 10 kop. dziś na korzyść rubli i 15 kop. na korzyść Berlina przy uwzględnieniu wczorajszego końcowego kursu. Główny interes giełdy walutowej rozgrywał się dziś również na polu dostaw, których zrobiono dość dużo. Sprzedano dostawy z odbiorem stałym w końcu kwietnia r. b. po 50.75 i 50.70, w końcu lutego r. b. po 50.50, oraz w końcu b. m. po 50.42½, 50.40, 50.37½ i 50.35.

Waluty obce w niewielkim ruchu. Krótkim Berlinem obracano po 50.50 i 50.40, przy kursie zasadniczym 50.40. Londyn krótki brano, według ceduli, po 10.22. Paryż krótki bez obrotów. Za Wiedeń krótki osiągnano, jak chce mieć cedula, po 86.95.

Wartość walut nie notowanych urzędnicie: przekazy krótkie na Paryż 40.90.

W papierach obrotu średnie, przy cokolwiek słabszej tendencji. Żądano za listy likwidacyjne po 97.90 i 97.50, względnie do wielkości odcinków. Wschodnie pożyczki w zaoferowaniu po 102.65 II-ej em. i po 103 III-ej em., zabrano zaś kilka tys. rubli II-ej em. po 102.50. Zabrano kilkanaście listów premijowych szlacheckich pełnopłatnych po 200.50. Pożyczkę wewnętrzną 4% z roku 1887 I-ej em., poszukiwano 95, przy chęci zbycia po 95.40, a znalezione rs. 10,000 po 95.10.

Listy zastawne ziemskie starano się umieścić po 101.35 I-ej ser. i po 100.85 II, III, IV i V-ej serii, których szukano po 101 i 100.50, w tym samym porządku, a umieszczono kilka tysięcy V-ej serii po 100.65, oraz rs. 20,000 tejże serii z odbiorem w końcu b. m. po 100.45. Listy zastawne m. Warszawy ośmiorow po 102 I-ej serii, po 101.75 II ser., po 101.90 III-ej ser., i po 100.20 IV-ej i V-ej ser., których poszukiwano po 99.90; wzięto kilkanaście tysięcy ostatniej serii po 100.05 i 100. W żądaniu nominalnym listy zastawne m. Łodzi po 99 I-ej serii i po 98.40 II, III i IV s.

Za obliży kanalizacyjne miasta Warszawy chciano, otrzyma 99.

Notowano dziś w żądaniu: kupony celne po rs. 1.64½, zapłacono 50.40 i 50.30, za kilkanaście tysięcy marek w gotówce.

Godzina 12. Usposobienie giełdy dla walut obcych wyciekające.

Nieuregulowane kursy żądane: za Berlin krótki 50.55, za Londyn krótki 10.22½, za Paryż krótki 40.95 i za Wiedeń krótki 87. — W. O.

Okowita. Ceny nieuregulowane. Z powodu dostatecznych zapasów brak jest odbiorców. Dowozy obfite. Usposobienie słabe. Ceny warsz. Tow. oca. i sprzedaży spir. 11.42.

— Dziś giełda z wielkim współczuciem dowiedziała się, że jedna z najstarszych i najwięcej znanych firm w naszym mieście w dziale farbiarsko-chemicznym, K. H. i sp., która w przeciągu pięciu lat, o ile jest wiadomem, straciła w Królestwie i Cesarstwie przeszło 100,000 rs., zawiesiła chwilowo wypłaty.

Szef tej firmy, znany w szerokich kręgach, żąda od wierzycieli 3-letniego moratorium, albowiem chce całość zapłacić.

Aktywa wynoszą niecałe 50,000 rs.

Nadto mówiono dużo na giełdzie o zaznaczeniu w ostatniej korespondencji z Łodzi zawieszeniu wypłat przez jedną z największych fabryk sukna w Zgierzu, której stan bierny jest bardzo znaczny.

Ogólnie przypuszczano jednak, iż w mowie będąca firma ureguluje swoje interesy.

Sprawozdania z targów.

Magazyny tranzytowe przy stacji Praga kolei warszawsko-tespolskiej.

Sprawozdanie z dnia 22 stycznia 1892 r.

	wyszło:	pozostaje:
Żyto	3 wagonów	100 wagonów
Owies	7	111
Maki żytniej	1	56
Maki pszennej	2	29
Kaszy jaglanej	4	452
Kaszy gryczanej	—	20
Lyżu	—	—
Pszenicy	3	69
Jęczmienia	3	109
Grochu	1	11
Gryki	—	6
Cebuli	—	7
Łasoli	—	14
Łoju	—	1
Makuchów	—	28
Maki kartoflanej	—	—
Cukru	1	—
Rodzenków	—	—
Zelaza	—	—
Tranu	—	—

Razem 25 wagonów

1020 wagonów.

Ceny zboża wynosiły:

Zyto	od — do 134 kop. za pnd.
Owies	od — do 99
Kasza jaglana	od — do 145
Jęczmień	od — do 110
Kukurydza	od — do 81

— **Sprawozdanie tygodniowe z międzynarodowych rynków zbożowych.** — Now-York donosił w tygodniu ubiegłym o silnych zniżkach cen pszenicy, do czego przyczynił się rezultat ponownej urzędowej taksacji zbiorów pszenicy, według którego wyniosły one 612 milionów, podczas gdy pierwsza ocena wykazywała za ledwie około 545 milionów. Te niezwykłe powiększenie gra naturalnie dużą rolę w zaopatrzeniu potrzeb rynku światowego. Dość wstrząsające przyjęcie wiadomości o zwiększeniu na rynkach europejskich działa również osłabiająco. Pomimo poprawy w ostatnich dniach, zamknięto tygodniem cenami pszenicy o 2 centy niższymi, niż w tygodniu poprzednim. Ostatnie notowania wynosiły: loco 1 dol. 6½ cent., na luty 1 dolar 01½ cent., podczas gdy przed ośmiu dniami ceny tworzyły: loco 1 dolar 0½ cent., na luty 1 dol. 03½ cent., a w tymże czasie roku zeszłego ceny te wynosiły: loco 1 dolar 06½ cent., na luty 1 dol. 05½ cent. Cena maki obniżyła się również o 15 cent. i wynosi obecnie 4 dol. 15 cent., wobec 3 dol. 80 cent. w tymże czasie roku zeszłego. Zapasy kontrolowane zmniejszyły się w tygodniu ubiegłym o drobność. Zapasy te wynoszą obecnie 45,600,000 buszli, wobec 45,600,000 buszli w tymże czasie roku zeszłego. Z portów atlantyckich Stanów Zjednoczonych Ameryki północnej w ubiegłym tygodniu wysyłka powiększyła się nieco i wynosiła 198,000 kwarterów pszenicy do Anglii, 60,000 kwarterów do Francji i 83,000 kwarterów na resztę kontynentu. Z Kalifornii wysłano 93,000 kwarterów do Wielkiej Brytanii i 8,000 kwarterów na ląd stały. — W Anglii, w ubiegłym tygodniu, było początkowo powietrze wilgotne, chłodne a następnie mrozy. Tendencja rynków dla pszenicy osłabła znowu; silne zaoferowanie, szczególnie z Ameryki, znajduje tylko z wielkim trudem pomieszczenie, przy cenach obniżających się stale. Ceny te obniżyły się prawie ogólnie o ½ szyl. do 1 szyl. od ostatniego tygodnia. Dla artykułów pastewnych pojawia się prawdopodobnie skutkiem zimniejszej temperatury, cokolwiek lepszy popyt. — Londyn telegrafował w poniedziałek: Konieczna tendencja dla wszystkich artykułów zbożowych była bardzo ospała. Pszenica wogóle niżej o ½ szyl. do 1 szyl., mąka o pełne ½ szyl., owies o 1 szyl. mniej więcej taniej względnie do cen piątych w ostatnim tygodniu. Jęczmień stał. Jęczmień 6-owarny stał. Bon i groch zwykły. Zboża znajdujące się w drodze na morze, bez zmiany. We środę: Wszystkie gatunki zbożowe wogóle bardzo ospale; pszenica i mąka znajdowały się pod naciskiem, pomimo mniejszej podaży, z powodu wielkiego pożaru młyn w Seth Taylor, pszenicy zagranicznej dowieziono tu 50,868 kwarterów. — Liverpool we wtorek: Pszenica niżej o 1 pens. mąka bez zmiany, kukurydza stała i skąpo na targu. — Hull. Rynek pszenicy znajdował się pod naciskiem; ziarno angielskie i zagraniczne niżej o 1 szyl., przy małym obrocie. Jęczmień i owies stał. Bon i groch utrzymały ceny pełne. Kukurydza zdrowa z Ode-y o 1 szyl. drożej przy niewielkich ilościach na targu. Ziarno amerykańskie nominalnie a znajdujące się w drodze ładunki ośmiorow taniej. — Leith we środę: Rynek był bardzo słabo usposobiony a większość artykułów zaoferowana niżej. — We Francji panowała również tendencja słaba, a niektóre ładunki zakupione do tego kraju przez importerów, zaoferowane były niżej jeszcze od umiarkowanych cen Ameryki na rynku światowym, ażeby oszczędzić wysokich kosztów magazynowych we francuskich miejscowościach portowych, które są przepelnione towarem. Paryż donosi również o znacznym niższych notowaniach pszenicy i maki. — Belgia donosi również o cenach zniżkowych. — Z Holandji donoszą, iż pszenica i żyto również niżej, a obroty są nader drobne. — Nad Renem i w Westfalii rynki wykazują nader różnorodną tendencję. Podczas gdy w niektórych miejscowościach pszenica doznała silnej zniżki, w innych ceny jej zdolały się dobrze utrzymać. — W Austro-Węgry skłaniają się na niezwykłą ciszę w interesach. Młyny nie znajdują należytego rachunku dla swoich wyrobów, a brak eksportu daje się uczuć we wszystkich kierunkach. — Berlin wykazywał w tym tygodniu silne zniżki dla pszenicy i żyta, spowodowane głównie projektem parłem przedłożeniem parlamentowi obniżenia cła tranzytowego od zboża z 5 do 3 m. na 3½ m. Obniżka ta zresztą została zatwierdzoną, a ma ona na celu zatrzymanie w Państwie tego zboża, które znajdowało się w niemieckich składach tranzytowych. Pszenica straciła 8 m., a żyto 5 m. — Dowozy pszenicy na rynek gdański były w ubiegłym tygodniu znowu bardzo nieznaczne. Niepomyślnie wiadomości z zagranicy i wspomniana już obniżka cła tranzytowego, spowodowały wielką wstrząsliwość ze strony kupujących, tak dalece, iż niewielkie zaoferowanie towaru, znajdowało pomieszczenie tylko po cenach obniżających się codziennie dość silnie. Obrócone około 400 tonn. Żyto na rynku gdańskim było również w słabym usposobieniu pomimo niewielkiej podaży i miało zbyt tylko po cenach zniżkowych. Zniżkę oceniać należy na 5 m. do 7 m. Groch w Gdańsku be-
obrotów.

Cement jeszcze bez ruchu, przy mocnem usposobieniu z powodu zawartych na jesień kontraktów i submisji, wyczerpujących znaczną część produkcji fabryk.

BIURO INFORMACYJNE O NEDZY WYJĄTKOWEJ
oprawdzonej przez siostry miłosierdzia, poleca miłosierdziu
publicznosci warszawskiej:

Tamka № 35.—Posiedzenie dnia 14 stycznia 1891 r.

Nr domu	Ulica	Nazwisko lub initiale	U W A G L
3	N. Wolsk.	Nazieblo Marja	Chora, mąż w szp. dz. dr. 7-ro.
76	A. Hleza	Pospieszalska	Mąż w szpitalu, dz. dr. 5-ro.
49	Grzybow.	Ciechanowski	Żona ciężko chora, dz. dr. 5-ro
17	Leopoloy.	Entoch Marja	Mąż niewidomy, dz. dr. 4.
45	Kiechmal.	Brak Marja	Wdowa dz. dr. 5-ro.
20	Zytina	Szreter Marja	Mąż ni-obeeny, dz. dr. 4-ro.
56	Dzielna	Sosnowska M.	Mąż chory, dz. dr. 4-ro.
22	Stawki	Zawistowska	Mąż ciężko chory, dz. dr. 4-ro.
42	Pawia	Molka Buchele	Mąż ciężko chory dz. dr. 4-ro.
17	Freta	Arakowska Fl.	Wdowa chora, dz. dr. 4-ro.
15	Moskiews.	Kamiński Fr.	Żona chora, dz. dr. 6-ro, z tych troje chor, ch. ciężko.
8	Folw. Szm.	Buchele Marja	Mąż chory, dz. drob. 5-ro.
23	Miaost.	Zygmuntowicz	Żona w szpitalu, dz. dr. 4-ro, matka stara.
4	Szczygla	Kuźmińska P.	Mąż ciężko chory, dz. dr. 5-ro.
11	Itadna	Zarebska Bar.	Mąż ciężko chory, dz. dr. 4-ro.

R. MOROZOWICZ

ma zaszczyt zawiadomić interesowanych, że 15 b. m.
otworzył trzeci sklep z winami swej produkcji przy
ulicy Marszałkowskiej nr 120. 132r

TANIE FIRANKI. MARSZAŁKOWSKA 148 I-sze piętro. 4371

Gilzy Gabinetowe!!!

Wypuściwszy Gilzy „Gabinetowe” wyrabiane ze
specjalnej bibułki higienicznej i nieszkodliwej; dla
niepodrabiania takowych zaopatrzylem **etykiety**
marką fabryczną zatwierdzoną przez Depar-
tament Handlu i Przemysłu za nr. 13,881 i na tej za-
sadzie **pod tą nazwą komu innemu gilz**
wyrabiać nie wolno. 166.

S. Papierbuch.

Warszawa plac Grzybowski nr. 16.

KOMITET

Warszawskiego Towarzystwa Wioślarskiego

ma zaszczyt podać do wiadomości pp. członków, że
w dniu 24 stycznia r. b. i w każdą następną niedzie-
lę w lokalu Towarzystwa od godz. 5—7-ej wieczo-
rem odbędzie się gimnastyka dziecienna udzielana
przez profesora p. M. Olszewskiego. 145r

ZARZĄD

Warszawskiego Towarz. Wzajemnego Kredytu

przypomina pp. członkom Towarzystwa, iż w myśl
§ 68 ustawy **dywidenda nie zażądana** przez
członka w ciągu lat 5-ju zalicza się do
funduszu zapasowego.

Ci zatem z pp. stowarzyszonych, którzy dywiden-
dy za rok 1886 nie podnieśli, zechcą się zgłosić po
odbiór takowej najpóźniej do końca stycznia r. b. po
tym bowiem terminie, rzeczona dywidenda włączy-
na zostanie do funduszu zapasowego. 143r

**Biuro Ogłoszeń Rajchmana i Fren-
dlera, Warszawa, Senatorska 26,** ist-
niejące od lat 15, przyjmuje ogłoszenia, reklamy i pu-
blikacje do wszystkich dzienników po cenach redak-
cyjnych z ustępstwem przy znacz. zamówieniach. 66

— Dentysta **Zofja Gutzman** wstawia zęby
sztuczne, leczy i plombuje. Przyjmuje codziennie od
10—5-ej po poł. Szpitalna 3. 204

GRY TOWARZYSKIE

w ogromnym wyborze

(u **A. J. Wisniakowskiego**

w Warszawie—Trębacka, róg Nowosenatorskiej
nr 2. 252

KORESPONDENCJA PRYWATNA

— Śmiałym los sprzyja — podług wskazanego
adresu. 255

— Adasi nr 18.—Na 4-ej maskaradzie w oznaczo-
nem miejscu będą. 257

Wielki i Słynny Browar Parowy „WALDSCHLOESSCHEN”

f i r m y

Dr. A. BUENGER w Rydze.

Piwo Kuracyjne „Waldschloesschen.”

Oryginalny najlepszy Porter Rydzki, niezmie-
niący w dobroci angielskiemu. Znanie ze swej dosko-
nałości **naturalne Piwo Bielawskie „Zdrowia.”**

Piwo Monachijskie ciemne i Eksportowe, nie róż-
niące się niezmie- od oryginalnego.

Piwo **Pilzeńskie, Helenowskie** z Browaru Akcyj-
nego K. Anstadt w Łodzi. **Bock, Culmbacher, Gam-
bryus** oraz oryginalny Porter Angielski.

Główny Skład Piwa i Portera

istniejący od 1870 r.

ŁUCZYNSKI & SZENIC

w Warszawie, Miodowa № 3, TELEFONU 33.

UWAGA. Na każdej butelce na korku obustron-
nie wypalony stempel firmy naszej. Etykieta i ka-
psel Portera Rydzkiego firmy Dr. A. Buenger, opatrzony
herbem Państwa.

Ostrzega się przed falsyfikatami!!!

BEZ KONKURENCJI!

110

Tuzin po NOWOŚĆ rs. 1 kop. 80. TALERZE GRANITOWE!

W sposób angielski nadzwyczajnej mocy i dobroci, otrzymał na wyłączną sprzedaż
i poleca szczególnie pp. właścicielom restauracji.—Skład główny i Alacania Po. ce-
lany, Fajansu i Szkła

Ryszarda Fijałkowskiego

w Warszawie, Bracka Nr 20,

wprost ulicy Widok w lokalu prywatnym. 117R

Niniejszem mam zaszczyt podać do wiadomości Szanownej Publicznosci
miasta Płocina i jego okolic, że Skład wyrobów tabaczknych fabryki
WW. Braci Polakiewicz w mieście tutejszem przy ulicy Grodzkiej.
w domu W-go Wassermana istniejący, przeszedł z dniem 1-m Stycznia 1892 r.
na własność moją i nadal pod własną firmą

HERMAN WASSERZUG,

DAWNIEJ

Bracia Polakiewicz

prowadzić takowy będą.

Nadmieniając, iż skład mój obecnie zaopatrzony został w najświeższe wyroby
tabaczne tak fabryki WW. Braci Polakiewicz, jako też i wszystkich innych ruskich
i krajowych fabryk, spodziewam się, że potrafię zaskarbić sobie zaufanie Szanownej
Publicznosci, której wszelkim wymaganiom zadość uczynić będzie staraniem mojem
i polecając się łaskawym jej względom, pozostaję z wysokim szacunkiem 103R

Herman Wasserzug.

Rs. 500,

Rs. 500,

otrzyma ten, kto wykryje falsyfikat w winie naszej firmy „Alazań”.
Książę Szymon Dawidowicz Andronikow, właściciel winnic Kachetyńskich i słyn-
nego handlu w. „Alazań”, otworzył w Warszawie, Krakowskie-Przedmieście №
85, pod osobistym kierunkiem, filję swego handlu, wyłącznie do sprzedaży Win Kache-
tyńskich.

Firma Alazań, egzystująca od r. 1876, nagrodzona została medalami srebrnymi
przez Cesarzkie Towarzystwo Wolno-Ekonomiczne, oraz na Wystawach: Charkowskiej, Go-
spodarstwa Wiejskiego 1887 r., Powszechnej w Paryżu 1889 r. i Kaukaskiej 1889 r. Na
Wystawie Kaukaskiej jedynie Wino Kachetyńskie firmy Alazań, uznane zostały jako do-
skonale.

Nieporównane przysmaki Win Kachetyńskich skłoniły wielu kupców Win do sprzeda-
wania Win Kaukaskich, Kizlarskich i wsze kich słozonych, a zatem jawnie falszowanych
win, pod etykietą „Win Kachetyńskich”. Przeciwnie temu zlemi walczyła czynem i drukiem
jedynie firma „Alazań.”

Wina Kachetyńskie mojej firmy „Alazań”, analizowane są przez chemika rządowego
Struwe, przez którego znakomite przysmaki win moich stwierdzone zostały własnoręcznym
do mnie listem.

Każdemu powątpiewającemu o naturalnych przysmakach win firmy „AL-
ZAN”, służy prawo poddać takowe analizie chemicznej w Laboratorjach miej-
scowych, z warunkiem, że jeżeli one okaże się falszowaniem, firma prócz
zwrotu kosztów ekspertyzy, wypłaci mu rs. 500.

Cena za butelkę: kop. 40, 50, 60, 70 i 80. i rs. 2 rs., 2.50 i 3 rs.; na
wiadra od 6 do 20 rs.—Biorącym hurtowo odstępuje się rabat podług umo-
wy, z wyjątkiem № 8 i 9. 91R

Ample i Latarnie Weneckie,

według modeli z kościoła św. Marka i pałacu dożów w Wenecji.

poleca **S. Gąsiorowski, Chmielna 35.** 63

NOWO-OTWORZONY

SPECJALNY MAGAZYN OKRYĆ i SUKIEN DAMSKICH

„PHILIPPI”

w Warszawie, ulica Niecała Nr 9,

obok Hotelu Brühlowskiego. 66

Nowe Miary

DO OKOWITY i SPIRYTUSU,

zatwierdzone przez Ministerjum Finansów, nabywać można

w Zakładach Mechanicznych

BORMAN, SZWEDE I S-ka

w Warszawie, ulica Srebrna № 16. 22R

Istniejąca od 1804 roku
Białoskórnicza Garbarnia,
 przy ulicy Źródłowej, przeniesiona została
 pod № 3 na ulicę Mularską, gdzie nadal
 przyjmuje wszelkie skóry do wyprawki oraz
 poleca wielki wybór zamszowych, jelenich i
 łosiowych skór. 115
B. Stieblich.

CYNFOLJA
 chemiczna najlepsza
 do opakowania czekolady, mydeł, se-
 rów etc. etc. można dostać najtaniej u
M. WACHS,
 ulica Twarda Nr 10.
 Sprzedaż odbywa się detalicznie
 i hurtowo. 108R

Sprzedaż hurtowa i detaliczna
WYŻYMACZEK AMERYKAŃSKICH
EMPIRE uskutecznia się
 w składzie nafty
 pod firmą **LUX,**
Podkowy E. W. & Co 72
 Erywańska № 7.

Elixir, Puder i Pasta do zębów
 Przew. Ojców **BENEDYKTYNÓW**

z Opactwa **SOULAC (Gironde).**
 Dom **MAGUELONNE**, Opat.
 2 medale złote: Bruksella 1880, Londyn 1884.
NAJWYŻSZE NAGRODY.

Wynalezione w r. 1873
 przez księdza

Piotra Boursaud.

Sprzedaż hurtowa **SEGUIN, Bordeaux.**

33R Dom założony w r. 1807.

Detaliczna: We wszystkich znaczniejszych perfum., aptekach i składach mater. apt.

Koniczynę czerwoną
 białą, szwedzką, tymoteusz i t. p. nasiona, po najwyższych cenach targowych, na-
 bywa i o opróbkowane oferty uprasza
K. WASILEWSKI
 w Warszawie, Miodowa 18. 101

Woda przeczyszczająca
 Mineralna naturalna źródła

FRANCISZKA JÓZEFA

W Budapeszcie.

Według zdania powag medycznych, działa rzeczywiście skutecznie, łagodnie i bez wszelkich złych następstw.
 Poleca się jako wodę przeczyszczającą nie zawierającą w swym składzie szkodliwych dla zdrowia części.—Dostać jej można wszędzie.—Dla
 normalnego użycia wystarcza lampka od wina dziennie.

Działa pewnie, skutecznie i łagodnie przy obstrukcji i jej następstwach, zatłuszczeniu wątroby, katarach żołądka i kiszek
 hemoroidach i cierpieniach kobiecych. 10R

DYREKCJA W BUDAPESZCIE.

Czyste kakao Blookera

Filiżanka kosztuje tylko 4 kop.
 Przygotowanie Kakao kuracyjnego
 fabr. J. et C. Blooker w Amsterdamie,
 wymaga jednej minuty czasu.
 Sprzedaje się we wszystkich główniej-
 szych składach kolonialnych i apte-
 cznych.—Skład główny na Królestwo
 Polskie u **Józefa Kleinadel,**
 w Warszawie, Królewska Nr 39.
 Telefonu № 280.
 Zaleca się dla rekonwalescentów
 i dla dzieci, jako kuracyjny i

**bardzo
pożywny
napój.**

OGŁOSZENIE.

Osoby życzące się podjąć wywózki nieczy-
 stości z dolów kloacznych koszar Łazienko-
 wskich pułku Lejb-Gwardji, zechcą się zgła-
 szać dla zawarcia umowy w Poniedziałek, d-
 13 (25) Stycznia r. b., o godz. 12-iej w połu-
 dnie do kancelarii pułku. 114

Syndyk tymczasowy upadłości
 Towarzystwa Akcyjnego
 Cukrowni Zakrzówek.

na zasadzie art. 502 K. H., wzywa wszystkich
 wierzycieli upadłości, aby w ciągu dni 40 od
 dnia dzisiejszego, stawili się przed niżej pod-
 pisany syndykiem, osobiście lub przez peł-
 nomocników i oświadczyli z jakiego tytułu i
 w jakiej sumie są wierzycielami, oraz aby
 dowody wiarytelności złożyli na ręce syndy-
 ka lub w kancelarii Wydziału upadłości Są-
 du Handlowego (Długa № 7).

Warszawa, d. 10 (22) Stycznia 1892 r.

Edward Czajkowski,

Adwokat Przysięgły,

Plac Krasiński № 2 (stary Teatr).

116R

Przyprowadzono na sprzedaż
TRZY czteroletnie
 kare rysaki, 1

czystej krwi, bez wad, ze stadniny Kri-
 wskiego Koniuszego Dworu L. C. M. Chodzą
 w parze i pojedyncze.—Wiadomość u retmi-
 strza Lichaczowa, dowódcy 1-go szwadronu
 Lejb-Gwardji Grodzieńskiego pułku huzarów.

Naturalne Wina Gruzińskie

Czerwone, białe i Szampańskie
 z winnic Księcia J. K. Bagration-Muchrańskiego,

napędzone za czystość i dobroć
 nagrodzone na wystawie 1882 r. w Moskwie.
 Medalem złotym na wystawie 1889 r. w Paryżu.
 nabywać można we wszystkich znaczniejszych handlach win i restauracjach w War-
 szawie i na prowincji.

CENTRALNY SKŁAD
 przy składzie Win i trunków zagranicznych
SCHULTZ & ZAWADZKI

w Warszawie, ulica Senatorska № 24. 25R

OCIERY

rosłe, młode z rodowodami, zdadne do ro-
 płodu i zaprzęgu, są do sprzedania.—Nowy-
 Świat 25. 91

200 sążni

drzewa opałowego, po rs. 6, do
 sprzedania.—Czerniakowska 75.

Album Tańców,

złożone z 6-ciu tańców znanych kom-
 pozytorów.—Cena 70 kop.—Nakład księ-
 garni Guranowskiego, Senatorska 32.—Do
 nabycia w księgarniach 51

SMOKING

i frakowe garnitury, poleca
 Magazyn Wiedeński L. Koch,
 Miodowa 2. 49

OSTRZEŻENIE.

Zastrzegam, nby nikt nie nabywał od M.
 Weisbarda z Żyrardowa, weksla na rs. 900,
 wystawionego w d. 3 Czerwca 1890 r., płatny
 d. 3-go Października r. b., z podpisem Sz.
 Weinberg i M. Blausztein, solidarnie,
 gdyż posiadam od tegoż M. Weisbarda różne
 zobowiązania co się tyczy tego weksla i ta-
 kże pokwitowanie z tego weksla.
 115R **M. Blausztein.**

Żyrardów, d. 20 Stycznia 1892 r.

Kupna Cukierni

lub lokalu na takową w mieście gubernjal-
 nem poszukuję.—Spis inwentarza i warunki
 kupna proszę nadsyłać: Warszawa, Wacławo-
 wski, poste-restante. 116

Syndyk tymczasowy masy upadłości
 Seweryna Michała Morgensterna
 i Henryka Nonne,

właścicieli firm „Morgenstern i Nonne”
 oraz Biura Technicznego „Sławonia.”

Na zasadzie art. 514 i nast. K. H. i posta-
 nowienia Sędziego Komisarza, wzywa upa-
 dłych Seweryna Michała Morgensterna i Hen-
 ryka Nonne, aby w dniu 15 (27) Stycznia
 1892 r., o godz. 11 przed poł., stawili się w
 Wydziale upadłościowym Sądu Handlowego
 Warszawskiego, przy ulicy Długiej pod № 7
 urzędującego i objaśnili jakie były przyczyn
 ich upadłości oraz wysłuchali sprawozdania
 syndyka, odnośnie do zarządu majątkiem upa-
 dłych, a to pod skutkami uznania tychże za
 podstępnych bankrótów.
 111 Adwokat Przysięgły **Kozanecki.**

WEKSEL

na sumę rs. 200, zagubiony został, z
 datą 8-go Listopada 1891 r., wydany
 na 5 mies., na zlecenie L. Silberwasser.

113 podpis **D. Oliwa,**
 Franciszkańska Nr 39.

Nauka i wychowanie.

Adres: Pierwszorzędne kaucejonowane biuro
 Anauczyielskie Sikorskiej, Niecała 12, reko-
 menduje nauczycieli, nauczycielki, bony. 200r
 Dla pań i panów francuzka konwersacja. No-
 wogrodzka 17-2, od 11-8. 2393

Angielka rodowita, wyższy dyplom, lekcje
 trzy tygodniowo, miesięcznie rs. 3. Bracka 6,
 mieszkania 16. 2062

Angielka z Londynu poszukuje lekcji.
 Awłodzimierska № 2-5. Zastać można od
 6-7 1/2. 208r

Francuzka udziela lekcji, z ruskiem i pol-
 skiem tłumaczeniem. Zielna 26, mieszkania
 № 15. 2363

Gimnazistka z patentem i konwersacją fran-
 cuzką udziela lekcji na godziny. Hoża
 № 32-18. 2193

Muzyki udzielam na swoim fortepianie lub
 na mieście. Wielka 31, mieszkania 10, od
 10-1. 2304

Nauczycielka muzyki, z patentem konser-
 watorjum, udziela muzyki, także na swoim
 fortepianie. Hoża 38, m. 6, od 1-8. 1851

Nauczycielka z patentem gimnazjalnym i francuskim poszukuje lekcji. Złota 28, mieszkania 1. 2385

Nauczycielka posiadająca gruntownie języki francuski i niemiecki z konwersacją, ruską i przedmioty klasyczne, poszukuje lekcji. Chmielna 70, m. 1. 2389

Potrzebna nauczycielka lub nauczyciel gry na cytrze. Nowolipki 23, m. 5. 2359

Potrzebna francuzka w średnim wieku na demi-placę do Łodzi. Oferty proszę składać pod literami „D. L.” w kantorze Łódzkim. 208r

Potrzebny korepetytor, uczeń filolog ostatnich 8-eh klas. Królewska 45, mieszkania 15. 207r

Podowita francuzka, wykształcona, udziela lekcji konwersacji. Nowy-Swiat 47, mieszkania 4. 1788

Russka nauczycielka poszukuje lekcji lub korepetycji. Oferty przyjmuje kantor Kurjera „J. K.” 2358

Student wydziału fizyko-matematycznego udziela lekcji lub korepetycji, za obiady lub wynagrodzenie pieniężne. Żółkiewska 17, mieszkania 6. 218r

Student uniwersytetu, doświadczony korepetytor, poszukuje lekcji lub korepetycji. Wspólna 23—8. 2347

Student, nie mający środków do życia, poszukuje lekcji, korepetycji lub jakiegokolwiek zajęcia. Oferty w kantorze Kurjera sub „Studentowi H. D.” 204r

Student uniwersytetu poszukuje korepetycji za obiady lub pieniądze. Hortensja 5, mieszkania 21, sub „M. R.” 205r

Uczennica inst. muzycznego, udziela lekcji. Sienna 89, m. 10, od 3 do 5-ej. 2030

Doniesienia osobiste.

Dla Ciekawej 5,000 list na pocztę w Warszawie. 2311

Dla „Erse” Lublin odpowiedź wysłana. 2362

Dla Haliny i Aspazji list wysłany. 2437

Dla Skabiozy list wysłany. 2438

Dla Kaziutki i Stachny list wysłany. 2439

Ginter S. raczy odebrać list Warszawa. 2412

Kochającej 46 i Ciekawej blondynce odpowiedź na pocztę.—A. K. M. 2369

List dla Aliny Z. poste-restante Warszawa. 2134

Marysińska za okazaniem kwitu Kurjera raczy odebrać list poste-restante rekomendowany od „Przeznaczenie.” 2463

Warszawa Mizantrop 777 list poste-rest. wysłany. 2414

Mizantrop 777 list na pocztę. 2387

M. O. Brunet list wysłany od Heleny Z. 2378

Posady i prace.

a) Poszukiwana.

Bona polka z francuskim i krawiecczym lub wyręceniem w gospodarstwie domowym, poszukuje zajęcia. Piekarska 10, mieszkania 6. 2405

Człowiek w sile wieku, rodzinny, z wykształceniem gimnazjalnym, skończony farmaceuta, od lat 10-ju z powodzeniem prowadzący na własną rękę interes handlowy, życzyłby sobie znaleźć spokojne zajęcie przy którejś z poważnych instytucji w Warszawie.—Kaucja na żądanie w gotówce lub hipoteczna. Nie uchyla się także od wypłaty honorarium za wyrobienie posady, o ile takowa, naturalnie, okaże się odpowiednią. Dyskrecja zapewniona. Oferty uprzejmie prosi się składać w kantorze Kurjera Warsz. pod „Kapitał i praca 13.” 2317

Chłopiec dobrej rodziny, lat 16, jest do umieszczenia do sklepu. Twarda 21, mieszkania 4. 2268

Kupiec z dwudziestoletnią praktyką, katolik w sile wieku, poszukuje zajęcia w Królestwie lub Cesarstwie. Adresa prosi składać w Kurjerze pod lit. A. X. 2417

Ogrodnik żonaty, bezdzietny, z dobrymi świadectwami, znający się na pszczelnictwie i gospodarstwie, poszukuje posady. Mostowa 5, m. 9. 2105

Ogrodnik z dobrymi świadectwami poszukuje miejsca w każdym czasie. Krochmalna 45, mieszkanie 11. 2156

Osoba lat dwudziestu kilku, władająca doskonale językami francuskim, angielskim i niemieckim, z wyczerpanym obejściem towarzyskim, szuka zajęcia dyrektorskiego, kasjerskiego, korespondentów. Oferty składać proszę pod literami M. P. w kantorze Kurjera Warsz. 2320

Ogrodnik praktyczny, z dobrymi świadectwami, poszukuje posady tu lub na prowincji. Śliska 9, m. 24. 1940

Osoba w średnim wieku, wykształcona, muzykalna, umiająca piękne roboty, znająca się na wykwinnym gospodarstwie miejskiem, poszukuje miejsca w bardzo zamożnym domu do zarządu lub towarzystwa dorosłych panien. Nowogrodzka 26, mieszkanie 8, od 2 do 4 ej. 1848

Osoba pracująca jako starsza lat kilkanaście w pierwszorzędnym magazynie w Paryżu i w Warszawie, następnie mająca swoją pracownię, życzy umieścić się do kroju i zarządu pracownią w zamożnym magazynie. Jest także adamaszek biały na suknię z trenem do odstąpienia za przystępną cenę. Oferty przyjmuje kantor Kurjera Warsz. „M. E. 5.” 2445

Panna znająca kraj i krawiecczyznę poszukuje zajęcia prywatnie. Graniczna 14, mieszkania 16. 2448

Paryżanka poszukuje zajęcia na godziny.—Chmielna 58—1, od godziny 7 do 8-jej wieczorem. 2389

Spisujemy zajęcia rysownika i biore do przepisania. Piękna 13a, m. 7. 2101

Urzędnik banku, znający gruntownie buchalterję i korespondencję w językach polskim, ruskim i niemieckim, poszukuje wieczornego zajęcia od godz. 6-jej. Łaskawe oferty proszę zostawić w Kurjerze dla „Urzędnika Banku K. R.” 2184

Wykształcony korespondent, posiadający pięć języków i buchalterję gruntownie, obznajmiony z różnorodnymi gałęziami handlowymi, który kierował jedną z tutejszych instytucji samodzielnie, mający referencje pierwszorzędne, poszukuje odpowiedniej posady. Łaskawe oferty przyjmuje Biuro ogłoszeń, Senatorska 26, pod lit. M. J. 222r

Wdowa inteligentna poszukuje miejsca do towarzystwa, dozorcy chorych, dzieci, zna dobrze kuchnię, bez pensji. Mostowa 18, u rzadcy, od 11 do 2-jej po poł. 2340

Wykształcona Niemka poszukuje kilka godzin dziennie zajęcia, demi-placę. Elektoralna 32, kawiarnia. 2447

Zarządca domu poszukuje za kaucją albo dzierżawy. Oferty upraszam złożyć pod sig. J. A. 2361

b) Zaofiarowana.

Bzdolna krawieczka potrzebna. Oferty z rekomendacją przyjmuje Kurjer Warsz. pod lit. G. 2200

Bona ruską, z dobrymi świadectwami, znajduje posadę przy ulicy Nizkiej 61. 2420

Do pracowni Marji, Elektoralna 3, potrzebne podręczne staniczarki, dziurkarka, upinaczka. 2450

Do kwiatów panna zdolna potrzebna zaraz. Złota 3, m. 1. 2418

Firma Bordowska, jedna z większych, poszukuje agenta odpowiedzialnego, mającego stosunki. Pisać do Brulowskiego hotelu, p. Rostin. 2145

Kasjerka potrzebna do sklepu. Kaucja rs. 200. Marszałkowska 132, stróż wskaże. 2372

Maszynistka i podręczna jako szykowaczka, obie do bielizny męskiej, kompletnie niezdolnione, potrzebne zaraz. Pracownia J. Billing, Marszałkowska 129. 2112

Młynarza z dobrymi świadectwami, żonatęgo, na roczne wynagrodzenie poszukuje od 1-go kwietnia r. b. do wiatrak. Wymagalna kaucja rs. 300. Zgłaszać się do zarządu dóbr Strzałków pr. Stopnicę. 175r

Potrzebna izraelitka do dzieci z pewnym wykształceniem. Dzielnia 12, m. 3. 2173

Potrzebne panny podręczne i do nauki. Nowogrodzka 7, m. 3. 2098

Potrzebna bona Niemka freblówka, z dobrymi świadectwami. Śliska 10—5. 2126

Potrzebna jest bona do chłopczyka siedmioletniego, znająca języki niemiecki i francuski. Wiadomość: ulica Trębacka 11, mieszkania 1. 2217

Pomocnik kantorowy może znaleźć zajęcie, wymagany język polski, niemiecki i ruskim. Oferty złożyć w Biurze ogłoszeń, Senatorska 26, pod „Pomocnik.” 219r

Potrzebna sklepowa inteligentna, z dobrymi świadectwami, do sklepu norymberskiego.—Wiadomość: J. Konarski, Marszałkowska 145. 2411

Potrzebna panna ze wszystkim, kompletnie zdolna w krawiecczyźnie, żeby mogła zarządzać pracownią. Nowy-Swiat 45, mieszkania 3. 2438

Potrzebne uczennice do sukien. Krakowskie-Przedmieście 4, nowa ofiyna. 2442

Panna służąca, uzdolniona potrzebna. Krakowskie-Przedmieście 42, m. 3. 2356

Panny uzdolnione do haftu i uczennice potrzebne zaraz. Nowy-Swiat 49, mieszkania 21. 2349

Potrzebne są panny do kwiatów. Zgłaszać się w niedzielę od 1-jej do 3-jej, Szpitalna 10, mieszkanie 10. 2285

Potrzebna bona na wyjazd do Łodzi. Zgłaszać się do magazynu Polender, ulica Długa 18. 209r

Potrzebni kolporterzy. Nowolipie 21, m. 11, pomiędzy 7—9-tą wieczorem. 2380

Potrzebny chłopiec do nauki do fortepianisty Jana Dütza, Elektoralna 6. 2383

Służący do kantoru, kawaler, potrzebny.—Dzielnia rano, Heryng, Berga 9. 2403

Subjekt handlowy branży kolonialnej, znający język niemiecki, potrzebny jest zaraz.—Oferty nadsyłać do kantoru Kurjera w Łodzi „M. 100.” 210r

Werkführer może znaleźć stałe zajęcie w fabryce maszyn parowych. Oferty i bliższe wiadomości złożyć w Biurze ogłoszeń, Senatorska 26, pod „Werkführer.” 192r

Zdolne podręczne i do nauki do trykotów potrzebne. Bielańska 21, m. 7. 2348

Kupno i sprzedaż.

A) Wyprowadzę różne towary łokciowe, wełny kolorowe w desenjach i gładkie, plusze jedwabne, wełniane, aksamity kolorowe i fantazyjne, materje i wełny na pokrycie szub i futer, Woale, batysty, gazy gładkie i fantazyjne, korthy, flanelę, barchany, firanki, kretony, płótna, chustki. Prócz tego nagromadzona wielka ilość różnych resztek, wszystko po cenie znacznie niższej kosztu.—M. Szyska, Żelazna Brama 2, obok ogrodu Saskiego. 191r

Ali-Baba (40 zbrojów), powieść bardzo ciekawa. Do nabycia w księgarniach i u wydawcy (Reussnera), Marszałkowska 142, Warszawa. 610

A) Bransoleta z brylantem na 9 1/2 karatów do sprzedania w 2-jej Warszawskiej Sali Licytacyjnej, Senatorska 28. 2404

A) Garnitur porcelanowy francuski na 24 osób za pół ceny, w 2-jej Warszawskiej Sali Licytacyjnej, Senatorska 28. 2404

A) Paryski garnitur salony za rs. 500 w 2-jej Warszawskiej Sali Licytacyjnej, Senatorska 28. 2404

Antykwaryusz Makow, Solna 9, poleca meble starożytne, brzozy, porcelanę, sztachy. 2223

Billard fabryki Trotschla tania do sprzedania wraz z 8 kijami, 3 bilami i tablicą. Wiadomość u stróża, Ujazdowska 10. 1677

Białową suknię jedwabną różową, raz noszoną, sprzedam. Obozna 10, mieszkania 3. 1930

Czech Rudolf kop. 78—80 korzec. Skład Cwellig, Wspólna 45. 152r

Do sprzedania: zegarek, łańcuszek, pierścionek, złoto. Maszyna Wheeler i Wilsona. Złota 4, m. 12. 1815

Do sprzedania mundur galowy rzeczywiście radcy stanu, szpada, kapelusz i futro elki męskie. Można obejrzeć od 2-jej do 6-jej, Tamka 23, mieszkanie 12, druga piętro. 2194

Do sprzedania meble salony (azjatyckie), stołowe, duże lustra i różne rzeczy.—Nowogrodzka 21, m. 6. 2097

Dog suka trzymiesięczna, rasowa, do sprzedania, także kapelusz pluszowy fantazyjny, bobrami obłożony. Bednarka 31, m. 22. 1325

Dla amatorów starożytności! Do sprzedania fortepian z organami, starożytny, historyczny, na co są dowody piśmienne, roboty Długosza. Wiadomość: Świętokrzyska 29, mieszkania 21, Auerbach. 2355

Do sprzedania palto pluszowe brązowe za rs. 30, dolman pluszowy heliotrope okładany piórami za rs. 30, lisy pod salopę rs. 15, żakiet modny rękawy haftowane rs. 15, regimantel rs. 9. Wiadomość: Świętokrzyska 28, mieszkanie 3. 2364

Do sprzedania para koni kasztanowatych Drasowych. Wiadomość: Aleja Róż 8. 2425

Do sprzedania kolebka żelazna bujająca za 6 rs. Ul. Zielna 12, stróż wskaże. 2424

Do sprzedania kredensy, stoły obiadowe dębowe. Ul. Marszałkowska 89, u stolara. 2409

Do sprzedania suknia pluszowa raz użyta i kilka innych, również mało noszonych.—Nowosennatorska 4, mieszkania 4, od 11 do 1-jej. 2398

Do sprzedania fortepian o 6-ju oktawach za rs. 50. Łazienki Królewskie, domek przy Sobieskim, mieszkanie 5. 2397

Do sprzedania futro niedźwiadki, nowe, za nadar przystępną cenę. Niecała 10, mieszkania 5. 2138

Fabryka mebli giętych, Wąski Dunaj 20, róg Podwala, poleca w wielkim wyborze meble różnego fasonu, starannie wykonane, krzesła od 18 rs. tuzin, a także wynajmuje na bale, koncerty, po przystępnej cenie. 2322

Fortepian wiedeński dobry, suknię jedwabną jasną sprzedam tania. Chmielna 33, m. 13. 1683

Fortepian, pianino, fisharmonję sprzedaje Ratami, wydzierżawiam, strojenia, egzercytowanie 5 kop. Jerozolimska 84. 2025

Fortepian dobry, czarny, rs. 100. Złota 3, m. 13. 2099

Fortepian A. Hofera jest do sprzedania.—Śliska 14, mieszkanie 10. 2427

Fotel nowy, materja wełniana kryty, do sprzedania. Ulica Aleksandra 4, mieszkania 9. 2399

Futro męskie skunksy do sprzedania tania. Czysta 4, m. 5, od 11 do 4-jej. 1872

Fortepian sprzedam czarny, dobry, 150 rs.—Nowolipie 9, u gospodarza. 1864

Fortepian Kralla, prawie nowy, rs. 290 sprzedam. Elektoralna 6, m. 17. 1931

Garnitur mebli jest do sprzedania. Leszna 68, m. 16. 1492

Kasy ogniotrwałe najtańsze i najlepsze u R. Bohtego, Nowy-Swiat 34. 6r

Krajobraz stary, znakomitego pendzla, do sprzedania. Krakowskie-Przedmieście 88, Fabr. ram zł. Zakrzewskiego. 2159

Meble za bezcen! Garnitur czarny orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, biuro, szeslongi, franki.—Marszałkowska 108, od ulicy Chmielnej 37, mieszkanie 30. 2327

Meble za bezcen! Garnitur czarny, orzechowy, perski, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, biuro, szeslong, franki. Nowogrodzka 28, pierwsza brama od Marszałkowskiej, u właściciela domu. 2312

Maszyny pończosznice № 12, 16, szafka wystawowa. Kracza 37, m. 7. 1902

Maszyny do szycia kapeluszy słomkowych tania sprzedaje Julian Berg, Mazowiecka 16. 195r

Manekin, lustro używane, 4 kaftaniki i włóczkowe i inne drobiazgi b. tania. Złota 29, m. 16. 1702

Maszyny do szycia kapeluszy słomkowych do sprzedania. Bielańska 7, sklep kapeluszy. 2123

Meble używane, dwa garnitury, komody, kredens do sprzedania. Chmielna 68, mieszkania 7. 2400

Nowe obowiązujące blachy z numerami do czapek dla stróżów domów, przepisanej formy przez władzę, wyrabia fabryka Józefa Poznńskiego, ul. Długa 43 (róg Bielańskiej). 45r

Pianina doskonałe, nowe, po cenach przystępnych. Przyjmuję zamianę na używane. Nowy-Swiat 9, Gruszczyński. 2102

Para młodych bułanych wałachów do sprzedania. Obejrzeć można: Jasna 6. 1988

Pianino i fortepian do wynajęcia lub sprzedania. Nowogrodzka 26, stróż wskaże. 1711

Relotka ruską na jednego konia do sprzedania. Wiejska 3. 2346

Pianino zagraniczne, nowe, do sprzedania lub wynajęcia. Długa 35—5. 1926

Potrzebna lokomobila o sile 12—14 koni, w dobrym stanie. Wiadomość: Piękna 23, mieszkania 3. 2203

Salopa lisy, kołnierzyk tumakowy, duży, za 25 rs. Smolna 7, m. 12. 2260

Szafa machoniowa, stolik, maszyna Singera, Sherophon, frak, żyłwy. Marszałkowska 94, mieszkanie 14. 2410

Szafy pod szkieł dla towaru galanter. szukam do wynajęcia. Chmielna 5, pokoje mebl. 13. 2117

Wierzch aksamitny w kwiaty do futra fasonu burna, do sprzedania. Złota 5, mieszkania 15, od 10—3-jej. 2354

Wózek dla osoby sparaliżowanej jest do sprzedania zaraz. Wiadomość w domu № 11, ul. Miodowa, w trzecim podwórzu, u Szewczyńskiej. 225r

Wyjeżdżając do Moskwy, sprzedam garnitur mebli, 6 krzesel, 2 fotele, kanapę, stół, drzewo czarne, kryte jedwabem cuivre. Ul. Chmielna 23, inżynier Liebert. 2407

Włócznizela z pudłem tania do sprzedania. Żółkiewska 12, m. 7. 1584

Z powodu wyjazdu za przystępną cenę do sprzedania garnitur mebli orzechowych, adamaszkami krytych, z pokrowcami. Leszna 72, mieszkanie 8. 1888

Zadzierny, etażery, parawany, koszyki rozmaite, wózki, welocypedy dziecięce, poleca skład, Królewska, róg Krakowskiego-Przedmieścia. 2179

3 wiorsty od stacji Miłosna dr. żel. warsz.—teresp., jest do sprzedania 200 sztuk sosen, zdalnych na maszyn, tyłek sztuk dębów oraz 700 łoci suchych bali dębowych. Bliższa wiadomość: Krakowskie-Przedmieście 89, m. 2, pomiędzy godz. 2—4-tą. 1854

Interesa handl. i mająt.

Apteki dzierżawy poszukują z obrotem 5 do 8 tysięcy rubli. Oferty: Skierniewice poste-restante „Dzierżawa.” 568

Apteka wiejska w gub. podolskiej, w dobrej miejscowości, z powodu nagłej choroby i koniecznego natychmiastowego wyjazdu jej właściciela, sprzedaje się natychmiast za cenę rs. 3,500. Bliższych informacji udzieli redakcja „Wiadomości farmaceutycznych”, Krakowskie-Przedmieście 45. 2160

Apteka sielska do sprzedania za rs. 1,300. — Tamże potrzebni zaraz pomocnik lub prowizor z niewielką kaucją do prowadzenia apteki na swoje ryzyko, bez opłaty czynszu. Krzeszów, powiat biłgorajski, gub. lubelska. 1934

Bufet do wynajęcia w handlu win i spirytusów. Bracka 25. 1877

Były kupiec, specjalista w handlu drzewnym i eksploatacji leśnej, mający rozległe stosunki, posiadający języki polski, ruski, niemiecki, francuski, buchalterję oraz poważne referencje, poszukuje wspólnika z odpowiednim kapitałem do założenia składu drzewnego w największym mieście fabrycznym lub przyjmie posadę w tej lub innej branży. Oferty „Wspólnikowi” przyjmuje kantor Kurjera. 2187

Do sprzedania kolonia 8 morgów, z ogrodem owocowym, dom murywany, 5 wiorst za Fraga, za 4,500 rs. Wiadomość przy ulicy Wawiców 17, mieszk. 5. 2149

Dzierżawa dwóch folwarków, rozległości 14—24 włók, na korzystnych warunkach. — Wiadomość każdego czasu u rządcy domu № 116 Czarniakowska. Potrzebny praktykant do gospodarstwa. 1874

Dom 3-piętrowy, okazały, z placem pod oficynę, w okolicy Placu św. Aleksandra, do sprzedania na 9% netto; do kupna potrzeba rs. 16,000. Do ulokowania kapitału na pierwsze numery domów. Wiadomość: ulica Hoża 16, mieszk. 5, od godz. 3—5-ej. 2228

Dom przy ulicy pierwszorzędnej i handlowej, przynosiący 13—14,000 rs. rocznie, z widokami na przyszłość, do sprzedania. Kapitał wymagany przy kupnie 60—70,000 rs. Oferty proszę składać w kantorze Kurjera Warsz. pod „Dom 70.” 2012

Do budowy oficyn na rozplaty potrzebny solidny przedsiębiorca. Chmielna 56, zrana do 11-ej, od 3—5-ej, u właściciela. 2371

Do sprzedania lub wydzierżawienia piekarnia egzystująca od lat 50. Obrót roczny 50,000 rs. Wiadomość w cukierni Vincentego, Miodowa 4. 2368

Do wydzierżawienia zaraz pod korzystnymi warunkami: plantacja róż, inspekta i 2 obszerne szklarnie z 16,000 fioletów, z odpowiednią przestrzenią ogrodu i mieszkaniem. — Wiadomość na miejscu w Skierniewicach, u Bolesława Rogowicza. 1876

Dom przy ulicy Chmielnej, nowy, 3-piętrowy, z takimiż oficynami dookoła, zbudowany fundamentalnie, przynosiący 9% netto, jest do sprzedania. Kupujący może wejść z niewielkim kapitałem. Wiadomość: Hoża 16, m. 3, od 4 do 6-ej po południu. 1996

Emeryt bezżony i bezdzietny, pragnący wypożyczyć na hypotekę dobrą, 4 mile od Radomia położonych rs. 3,000 i w zamian otrzymać zupełne utrzymanie z mieszkaniem w dwóch pokojach przy zamek rodnym, zechce się zgłosić po bliższe objaśnienia na ulicę Marszałkowską 87, mieszkania 3, zrana pomiędzy godziną 10 a 12-tą. 1580

Garkuchnię z obrotom 4,000 rs. sprzedam. — Wiadomość: kiosk na Podwale. 1839

Garkuchnia do sprzedania w dobrym miejscu. Wiadomość: ulica Chmielna 112, mieszkania 51. 2183

Handel kolonialny bardzo dobry z powodu wyjątkowych okoliczności do sprzedania. — Wiadomość w piwnicy win W-go Wysockiego, Podwale 25. 2365

Interes komisyowy lub reprezentację na Płock albo Warszawę poszukuje młody człowiek, wykwalifikowany, może złożyć kaucję gotówką. Oferty poste-restante „S. S.” w Płocku. 2418

Interes przemysłowy. Potrzebny jest wspólnik z kapitałem 4,000 rs., gwarancja pewna. Oferty: Kurjer lit. B. R. 1494

Krowiarnia jest do sprzedania z powodu interesów rodzinnych, od lat 30 egzystująca. Wiadomość w sklepie pieczywa Góreckiego, przy ulicy Białąskiej 20. 1944

Karczma do sprzedania, wydzierżawienia, 9 morgów ziemi, przy dwóch szosach, prawo własne. Kolonia morg dwadzieścia pięć, z zabudowaniami, przy szosie. Wiadomość: W-ny Teodorowski, Miodowa 12, m. 27. 2392

Ktokolwiek, posiadający niewielki kapitał, mógłby pożyczyc kupcowi (poręczenie obywatela), otrzyma w procencie mieszkanie, utrzymanie, usługę. Marszałkowska 138, mieszkania 5. 2377

Majątek 17 włók, ziemia w 2/3 pszenna, 1/3 w 3/4 w 1/4, przy szosie, 14 wiorst od Piotrkowa, 5 mil od Łodzi, do sprzedania. Inwentarz kompletny, dwór obszerny, z pięknym otoczeniem. Cena rs. 2,700 za włók. Na żądanie jest także do sprzedania sąsiedni majątek tegoż właściciela włók 14, po cenie rs. 4,000 za włók, przynosiący przeszło rs. 8,000 brutto dochodu. Cena ostateczna. Pośrednictwo wyłączone. Wiadomość: Jankowski, Warszawa, Niecała 7. 1443

Magazyn miodu, egzystujący od lat kilkunastu, jest do sprzedania z powodu zmiany interesów. Świętokrzyska 10. 2297

Mleczarnia z krowami do odstąpienia, mleko sprzedaje się 60 kop. garniec. Wiadomość: kiosk, Podwale. 2209

Na dom, dochodu 6,000, na spłatę hypoteki, potrzeba 30,000 na 7% po 9,000 Towarzystwa. Śliska 54, u właścicieli. 224r

Na dom w środku miasta położony potrze- bna jest suma bądź rs. 35,000 na pierwszy numer hypoteki, bądź rs. 20,000 na drugi numer. Bliższą wiadomość powziąć można u wóźnego Chodaczńskiego, przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście 7. 2351

Pralnia do sprzedania z powodu słabości. — Chłodna 14. 2112

Potrzebne 3,000 rubli na pierwszy numer, na majątek ziemski w Kutnowskim. Łaskawe oferty proszę składać w kantorze Kurjera pod A. K. M. 1830

Piekarnia do odstąpienia z całkowitem u- rzędzeniem. Wiadomość: Nowa Praga, Środ-kowa 18. 2195

Potrzebny jest pośrednik do zrobienia po- życzki rs. 6,000 na dobry majątek ziemski, niedaleko Warszawy, na 3-ci numer hypoteki, zaraz po połowie szacunku. Procent wyższy, pewność zupełna. Oferty składać w Kurjerze pod R. D. 2375

Rubli 5,000 do wypożyczenia na dom w War- szawie, na 1-szy numer po Towarzystwie. — Ulica Karmelicka 30, m. 3. 2421

Skład maki „Śladowiec”, Przechodnia 3. — Sprzedaż pudowa, workowa, ceny fabryczne. Otręby najtaniej. 2119

Skład węgla do sprzedania na najpryncypal- niej ulicy, targu dziennie co najmniej 25 rs. Wiadomość: Tamka 37, u rządcy domu. 2180

Skład węgla, egzystujący od 15-tu lat, z wy- robionymi gospodami, do sprzedania za przystępną cenę. Grzybowska 44. 2135

Sklep kolonialno-spożywczy do sprzedania. — Wiadomość: Krakowskie-Przedmieście 10 domu, w sklepie. 1822

Sklep dystrybucyjno-spożywczy tania do odstąpienia zaraz. Żelazna 46. 2118

Sklep spożywczy do sprzedania zaraz. Ulica Karmelicka 17. 153r

Sprzedaję pralnię z powodu słabości, egzy- stującą pięć lat. Ulica Nowowiniarska 12, m. 22. 2134

Sklep spożywczy do sprzedania. Chmielna 13. 2024

Sklep mączny do sprzedania za Żelazną Pra- nią, w domu W-go Janasza, w bazarze, 102. 2084

Sklep niciarsko-galanteryjny do sprzedania, 3,000 rs. Bardzo dobry punkt. Oferty pod „Eliza” Kurjer. 2226

Sklep do sprzedania. Wiadomość: Podwale 17, u szwajcara hotelu. 2328

Sklep spożywczo-dystrybucyjny z naftą do sprzedania za rs. 500. Nowolipki 9. 2343

Skład wędlin jest do sprzedania przy ulicy Marszałkowskiej 89, z powodu słabości. Wiadomość: rogatki Jerozolimskie 1, w składzie wędlin A. S. 2391

Sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprzeda- nia w każdej chwili. Tomackie 3. 2367

Sklep spożywczy do sprzedania z powodu in- teresów rodzinnych. Wspólna 17. 211r

Sklepik z urządzeniem i bufet z przekąska- mi do odstąpienia zaraz. Freta 48. 2401

Sklep spożywczy jest do sprzedania. Twar-da 34. 2428

Sklep dystrybucyjno-piśmienniczy sprzedam stania. Wiadomość: Bracka 5, mieszkania 8, od 10—12-ej i 4—6-ej. 2624

Tylko z powodu wyjazdu sklep spożywczy dobrze procentujący do sprzedania. Śliska 13. 2341

Tysiąc pięćset rubli potrzeba zaraz na rok. — Spłata w całości lub ratami. Od sumy 15% Gwarancja zupełna, choć nie hypoteczna. Wiadomość: Włodzimierska 19, mieszk. 16, od 3-ej do 5-ej. 2370

W najpiękniejszej dzielnicy miasta jest do sprzedania dom w szacunku około 80 tysięcy rubli. Wiadomość: Marszałkowska 56, m. 5. Pośrednictwo bezwarunkowo wyklucza się. 1890

W cenie rs. 1,200—1,600 poszukuje interesu handlowego lub przemysłowego już wyrobionego, połowa pieniędzy zaraz, a następna na spłatę. Oferty w Kurjerze Warsz. pod „Spłata.” 1363

Wspólnika, kupca zdolnego z kapitałem rs. 6,000, poszukuje się do interesu komisyowego z obrotem rocznym rs. 150,000, a mającego skład fabryczny wartujący rs. 12,000. — Oferty sub „150,000 X. O.” Kurjer Warszawski. 1910

Z powodu wyjazdu sprzedaję sklep wiktua- łów za 120 rs. Podwale 28. 2382

Z powodu braku zdrowia jest do sprzedania sklep mydlarski polski w mieście gubernialnem, dobrze procentujący. Wiadomość u p. Ejsenberga, Nalewki 15, m. 44, od godz. 6 do 8-ej wieczorem. 2186

Z powodu wyjazdu niechęć procentująca cu- kiernia czyli kawiarnia do sprzedania. Cena przystępna. Chmielna 14. Tamże wyprze-daje się rozmaite sprzęty meblowe, figury, zegary, lampy, landszaty, lustro i t. d. 1707

Z powodu wyjścia za mąż jest do sprzeda- nia na bardzo dobrych warunkach owocarnia od lat 20 egzystująca przy ulicy Elektoralnej 17, róg Zimnej. Wiadomość na miejscu. 2373

Zakład cukierniczy do sprzedania. Wiado- 2431

120 tysięcy łokci kw. gruntu, na krańcu miasta położonego, z budowlami murywanymi, w większej części mieszkalnymi i z rozległym ogrodem, blisko linii kanalizacyjnej i wodociągowej, niedaleko stacji tramwajowej, do sprzedania w całości lub w pojedynczych parcelach z budowlami lub bez takowych. W okolicy fabrycznej, gęsto zaludnionej miasta, nadaje się szczególnie na budowę zakładów przemysłowych, domów mieszkalnych, domków robotniczych i t. p. Oferty pod lit. „A. B. C. 120,000” należy składać w kantorze Kurjera Warsz. 2219

l o k a l e.

A. Wróblewski i S-ka, kantor przewo-zowy, Nowo-Senatorska 6, Filja Nowy-Swiat 12. Złatwia przeprowadzki, opakowania, przewóz mebli. 133r

Apartamentu złożonego z 6-u lub 8-u pokoi z wszelkimi wygodami, w okolicy placu św. Aleksandra poszukuje zaraz. Oferty składać proszę w sztabie 6-go korpusu, plac św. Aleksandra, róg Wspólnej, od 10-ej rano do 3-ej po południu. 2441

Do odnajęcia jeden lub dwa pokoje z me- blami, z ładnym wejściem, może być z obiadaniami. Włodzimierska 6, m. 10. 2208.

Dla kobiety pokój lub pomieszczenie, z ży- ciem, praniem, 18 rs. miesięcznie. Święto-krzyska 19—19. 1615

Lokal do odstąpienia od 1 kwietnia, złożony z 5-ciu dużych pokoi, dwa wejścia, kuchnia i wygodny. Marszałkowska 56. Tamże 2 pokoje osobne w każdym czasie. Gospodini wka-że. 206r

Lokal fabryczny składający się z suterenu, parteru i pierwszego piętra, z dwoma salo-nami o 7-u oknach każdy, z urządzeniem gazowym wodociągiem, windą i wszelkimi wygodami, do wynajęcia od 1 lipca. Wiadomość na miejscu u właściciela, Dzielnia 17. 804

Lodownia oraz kilka suchych piwnic do wy- najęcia Nowy-Swiat 53. 2004

Lodownia do wynajęcia, w której można po- mieścić 100 fur lodu, oraz obszerny lokal w murywanej parterowej oficynie, na składy lub warsztaty. Nowy-Swiat 8, wiadomość u rządcy domu. 2342

Mieszkanie 5 pokoi do wynajęcia zaraz. — Aleje Ujazdowskie 35, drugie piętro, za sr. 600. 212r

Od 1-go lipca jest do wynajęcia apartament z 12-tu pokoi, z wszelkimi dodatkami—stajnią, wozownią, o 2-ech balkonach. Wiadomość: Czysa 4, u właścicieli domu. 2150

Pomieszczenie dla panienki (uczennicy), z praktyką w językach i muzyce. Wiadomość: Rymarska 8. Kancelarja hr. Zamoyskich. Krasuski. 1927

Potrzebny zaraz lub od 1 kwietnia r. b. sklep średnich rozmiarów, w okolicy placu Teatralnego. Łaskawe oferty pod R. W. do oddania w biurze ogłoszeń pp. Rajchmana et Frenclera, Senatorska 26. 221r

Poszukuje się do wynajęcia pokój duży lub mały, albo też kuchnię, w okolicy Nalewek lub Długiej. Oferty Kurjer przyjmuje pod lit. G. M. 2360

Potrzebne mieszkanie zaraz lub od kwie- tnia, pięć lub cztery pokoje, strona słoneczna, w okolicy Marszałkowskiej. Wielkiej, Nowego-Swiata. Wspólna 37, m. 6. 2366

Pokój z umeblowaniem, bardzo tania, dla ko- biety z dobrego towarzystwa, inteligentnej. Ulica Bracka 10, mieszkania 15, od 12-ej do 6-ej wieczorem. 2402

Pomieszczenie z fortepianem, dla przyzwoi- tej panny. Pawia 49, u właściciela, za bardzo niską cenę. 2293

Pokój z opałem do wynajęcia, za rs. 6, m. Nowo-Zielna 45. 2415

Piwnica obszerna z gazem i wodociągiem do wynajęcia. Senatorska 10, rządcą. 2422

Pokój umeblowany, obiad, samowar 12 rs. Chmielna 49—18. 2416

Pokoik z angielską kuchnią rs. 6. Krucza 26, mieszk. 8. 2350

Pokój z meblami jest do najęcia. Chmielna 44—7. 2388

Sklep z oknem wystawowym po zakładzie blacharskim, przy ul. Trębackiej 13, ka-żdego czasu do wynajęcia. Wiadomość na miejscu. 2352

Umeblowane 4 pokoje z kuchnią do wyna- jęcia zaraz. Szpitalna 10, mieszkania 11, pierwsze piętro. 2205

W środku miasta potrzebne są zaraz trzy pokoje, z wszelkimi wygodami, najwyżej drugie piętro. Wiadomość: Nowo-Zielna 50, mieszkania 2. 1852

Doniesienia rozmaite.

Akuszerka, b. starsza instytutu położniczego, przyjmuje panie bez meldunku. Radzi w zakresie swej specjalności. Słabość, umieszczenie dziecka od 15 rubli. Złota 16, mieszkania 4, lub Zielna 9. Dla niezamożnych ustepstwo. 2127

Akuszerka Dombrowicz, b. starsza przytulka położniczego, przyjmuje chore panie, jakoteż zamówienia w miejscu i na wyjazd. Złota 6, parter, przy Marszałkowskiej. 1547

A. Wypożyczam na wieczorki, wesela, bale: A. naczynia stołowe, talerze, półniski, salaterki, sosierki, filiżanki, szklanki, kieliszki, noże, widełce, lyżeczki, kosze do owoców, wazon, dzbany. Przystrojenia salonów: lampy, świeczniki, żyrandole, kandelabry, lichtarze i bielizna stołowa—z odstawą do domu i zabranie po cenach tanich. F. Kozłowski, Rymarska 7, w Warszawie, róg Leszna. Skład lamp, szkła, porcelany. 17r

Bielizna do sycia, wyprawy i znaczenie przyjmuje się. Marszałkowska 105, mieszkania 8. 2353

Dnia 22-go b. m. zgubiono medalion złoty, proszę łaskawego znalazcę o oddanie takowego: Aleje Jerozolimskie 49, m. 9. 2390

Kasa zaliczkowa przy ul. Długiej 25, udziela zaliczki możliwie największe: na biżuterję, fortepiany, pianina, lustra, futra, garderobę i towary, procent niżony. — Tamże jest do sprzedania kredens i dwie szafy dębowe rs. 150 i ładny żyrandol za rs. 30. 1550

Mamka zdrowa, z obfitym pokarmem, jest do umieszczenia za rogatką Mokotowską, 4-ty dom za remizą tramwajową, w bramie na lewo. 2224

Mamki! Biuro kaucjonowane rekomendacji mamiek, poleca zdrowe wiejskie mamki. — Hoża 11. 1378

Massażysta Marcin Weissfeld zajmuje się wspaniale cierpiącymi na reumatyzm. Grzy-bów 16. 1572

Na ulicę Pańską potrzebne są obiady przywa- rtne. Ktoby chciał stołować, proszę adres zostawić u stróża, Pańska 10. 2406

Podczas choroby J. Hirsfelda przy ulicy Chmielnej pod 49, zginał pugilares z weksłami i zobowiązaniami przez różne osoby wystawionymi. Stosowne zastrzeżenia poczynione. Za zwrot przelicza się nagrodę jaką zwracający żądać będzie. 2345

Pracownia krawatów „Lonise” egzystująca 12 lat, zajmuje się przeważnie wyuczaniem wszelkich fasonów w trzy tygodnie, przyjmuje robotę z danego materiału. Orla 10, oficyna prawa. 220r

Pianino J. Dütza do wynajęcia. Długa 27, mieszkania 13. 2357

Pierwszy warszawski cyklodrom, Miodowa 17, jazda i nauka na welocypedach na miejscu, godzina 40 kop. 214r

Pies wyżeł, maści blade-żółtej zginał, ktoby wiedział gdzie się znajduje zechce zawiadomić, za nagrodą Senatorska 24, m. 19. 2443

Poszukuje się kobiety przyzwoitej, któraby przyjęła dziewczynkę cztero-miesięczną na wykarmlenie. Chmielna 29, mieszkania 46, do 10-ej rano. 2444

Suknie i okrycia przyjmuję do roboty po ce- nach umiarkowanych. Świętokrzyska 35, mieszkania 6. 1681

Wachlarze, wybór największy, poleca A. Chojnacki, Marszałkowska, róg, Chmielnej. 2060

Wyżymaczki przyjmuję do reparacji, z gwa- rancją roczną za takową, wykonywa spiesznie i tania. Nowogrodzka 20. 1311

Wyżymaczki reparauje specjalnie fabryka wyrobów metalowych. Ulica Erywańska 7. 1670

X. Nowy Bazar, Rymarska 10, obok Br. Les- ser. Przybory podróżne, paski do krawatów, torby, baty i pasy myśliwskie. 2146

X. Nowy Bazar, Rymarska 10. Tornistry, paski uczniowskie i damskie bawetowe. Pantofelki złotem i srebrem haftowane. 2146

X. Nowy Bazar, Rymarska 10. Zabawki dziecięce, ramki do fotografii, kredki i karty do gry. 2146

XX. Wachlarze paryskie, przesłane, w ogromnym wyborze, sprzedaje. 752

XX. Najtaniej—specjalny skład wachlarzy J. Lukrec, Marszałkowska 132, 1-sze piętro. 752